



ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

**ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εισηγητής: ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, 1830

Επιβλέπων: Δρ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΡΙΧΑΣ

©
2016



TECHNOLOGICAL EDUCATION INSTITUTE OF CRETE

SCHOOL OF MANAGEMENT AND ECONOMICS

DEPARTMENT OF COMMERCE & MARKETING

**STUDY OF TOURISM DEVELOPMENT'S
IMPACT IN THE CITY OF IERAPETRA**

DIPLOMA THESIS

Student : AGGELAKIS CRYSTOSTOMOS,1830

Supervisor : Dr. NIKOLAOS TRIHAS

©
2016

Υπεύθυνη Δήλωση : Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην πτυχιακή εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η πτυχιακή εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Εμπορίας και Διαφήμισης του Τ.Ε.Ι. Κρήτης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο ρυθμός της ανάπτυξης του τουρισμού έχει επιφέρει σε όλο τον κόσμο μεγάλες αλλαγές οι οποίες έχουν γίνει αντικείμενο έρευνας πολλών επιστημόνων. Οι επιπτώσεις αυτές είναι θετικές, υπάρχουν ωστόσο και πολλές περιπτώσεις που είναι και αρνητικές. Οι θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον εστιάζονται στην ανοικοδόμηση κτιρίων. Οι αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον επικεντρώνονται στην ηχητική ρύπανση, την ρύπανση του περιβάλλοντος, την καταστροφή αρχαιολογικών χώρων κ.λ.π. Απαραίτητο είναι λοιπόν να προσπαθούν οι φορείς τουρισμού που αναπτύσσουν τουρισμό στους προορισμούς τους ώστε να εξυπηρετούν τόσο τους επισκέπτες όσο και η περιοχή είναι σε θέση να φιλοξενήσει για να μπορέσει να επέλθει μια ισορροπία και να εξασφαλιστούν όσο το δυνατόν περισσότερα οφέλη ενώ συγχρόνως να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις.

Λέξεις Κλειδιά : Τουρισμός, Ιεράπετρα, τουριστική ανάπτυξη, επιπτώσεις, οικονομία, περιβάλλον, κοινωνία

Abstract

The tourism growth rate has resulted in major changes around the world which have been the subject of study for several scientists. This impact is mostly considered positive but there are several negative cases as well. The positive impacts in the environment are focused in the creation of several buildings. The consequences of tourism growth for the environment concern noise pollution, environmental pollution, destruction of archaeological areas, etc. It is critical for tourism authorities that are aiming towards increased tourism to try and support as many tourists as the area can host, so that there can be a balance and a certainty that all the advantages can apply, without increasing the consequences.

Key words: Tourism, Ierapetra, tourism development, impacts, economy, environment, society

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.1	Ιεράπετρα	8
1.2	Φυσικό Περιβάλλον.....	10
1.2.1	Δομημένο Περιβάλλον - Αστικές Υποδομές.....	10
1.3	Οικονομία	11
1.3.1	Πρωτογενής Τομέας	11
1.3.2	Δευτερογενής Τομέας.....	12
1.3.3	Τριτογενής Τομέας	12
1.4	Τουρισμός.....	13
1.4.1	Ανάλυση SWOT.....	14
2.1	Η Έννοια του Τουρισμού	17
2.2	Επιπτώσεις του Τουρισμού.....	18
2.2.1	Οικονομικές επιπτώσεις του τουρισμού.....	18
2.2.2	Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις του τουρισμού.....	20
2.2.3	Κοινωνικο-Πολιτιστικές επιπτώσεις του τουρισμού.....	22
3.1	Σκοπός Έρευνας.....	25
3.2	Μεθοδολογία Έρευνας	25
3.3	Συλλογή Δεδομένων.....	26
3.4	Ερωτηματολόγιο.....	26
3.5	Δειγματοληψία.....	27
3.6	Ζητήματα Εγκυρότητας και Αξιοπιστίας	28
4.1	Δημογραφικά Στοιχεία.....	29
4.2	Οικονομία.....	34
4.3	Κοινωνία - Πολιτισμός.....	42
4.4	Περιβάλλον.....	56
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	69

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Πληθυσμός Δήμου Ιεράπετρας.....	9
Πίνακας 2: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Ιεράπετρας.....	9
Πίνακας 3: Έκταση Δήμου Ιεράπετρας.....	10
Πίνακας 4: Γεωργικός Τομέας Δήμου Ιεράπετρας	11
Πίνακας 5: Ξενοδοχεία Δήμου Ιεράπετρας	13
Πίνακας 6: Τουριστικά Καταλύματα Δήμου Ιεράπετρας.....	14
Πίνακας 7: Η Ποιότητα Ζωής των Ντόπιων Έχει Βελτιωθεί Λόγω του Τουρισμού	35
Πίνακας 8: Ο Τουρισμός Δημιουργεί Νέες Θέσεις Εργασίας.....	36
Πίνακας 9: Ο Τουρισμός Έχει Προκαλέσει Αύξηση του Εισοδήματος.....	36
Πίνακας 10: Οι νέοι της Ιεράπετρας Προτιμούν να Ασχοληθούν με τον Τουρισμό ως Μισθωτοί.....	37
Πίνακας 11: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση των Τιμών	37
Πίνακας 12: Η Προσέλκυση Περισσότερων Επενδύσεων Ενισχύει την Τοπική Οικονομία.....	38
Πίνακας 13: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση των Τιμών των Ακινήτων	39
Πίνακας 14: Ο Τουρισμός Προκαλεί Ωφέλειες και Νέες Θέσεις Εργασίας	40
Πίνακας 15: Οι Νέες Θέσεις Εργασίας Καλύπτονται Κυρίως από Αλλοδαπούς.....	40
Πίνακας 16: Ο Τουρισμός Έχει Προκαλέσει Αύξηση της Παραοικονομίας	40
Πίνακας 17: Ο Τουρισμός Έχει Προσφέρει Απασχόληση σε Ανειδίκευτα και Ανεκπαίδευτα Άτομα.....	41
Πίνακας 18: Διαρροή Χρημάτων Έξω από την Αγορά της Ιεράπετρας για την Αγορά Εισαγόμενων Προϊόντων.....	42
Πίνακας 19: Ο Τουρισμός Αυξάνει τις Ευκαιρίες Απασχόλησης των Κατοίκων Μόνο Εποχικά.....	42
Πίνακας 20: Η Επαφή και η Επικοινωνία με τους Τουρίστες έχει Θετική Επίδραση στους Ντόπιους.....	43
Πίνακας 21: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Εγκληματικότητας.....	44
Πίνακας 22: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Χρήσης Ναρκωτικών Ουσιών	44
Πίνακας 23: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Χρήσης Ναρκωτικών Ουσιών	45
Πίνακας 24: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Πορνείας	45
Πίνακας 25: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Επαιτείας	46

Πίνακας 26: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Επαιτείας	47
Πίνακας 27: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Επαιτείας	47
Πίνακας 28: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Επαγγελματική Κινητικότητα.....	48
Πίνακας 29: Οι Θέσεις Εργασίας που Δημιουργούνται Εξαιτίας του Τουρισμού Κρατούν τον Πληθυσμό στην Ιεράπετρα	49
Πίνακας 30: Οι Θέσεις Εργασίας που Δημιουργούνται Εξαιτίας του Τουρισμού Κρατούν τον Πληθυσμό στην Ιεράπετρα	50
Πίνακας 31: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Εγκατάλειψη Παραδοσιακών Επαγγελμάτων	50
Πίνακας 32: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Απώλεια Γλωσσικών Στοιχείων και Θρησκευτικών Ιδεωδών	51
Πίνακας 33: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αύξηση των Διαζυγίων στην Ιεράπετρα ...	52
Πίνακας 34: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αύξηση των Διαζυγίων στην Ιεράπετρα ...	52
Πίνακας 35: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αύξηση των Διαζυγίων στην Ιεράπετρα ...	53
Πίνακας 36: Στην Πόλη της Ιεράπετρας Γίνονται Σχέσεις και Γάμοι Μεταξύ Ντόπιων και Τουριστών	54
Πίνακας 37: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αναβίωση Ξεχασμένων Εθίμων	54
Πίνακας 38: Οι Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Χαρακτηρίζονται από Έλλειψη Αυθεντικότητας	55
Πίνακας 39: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αύξηση των Εισοδημάτων των Γυναικών.	55
Πίνακας 40: Ο Τουρισμός Κάνει τους Ανθρώπους να Λειτουργούν Ανταγωνιστικά	56
Πίνακας 41: Τα Έργα Υποδομής για την Εξυπηρέτηση των Τουριστών Είναι και προς Όφελος των Ντόπιων.....	57
Πίνακας 42: Τα Έργα Υποδομής για την Εξυπηρέτηση των Τουριστών Είναι και προς Όφελος των Ντόπιων.....	57
Πίνακας 43: Τα Έργα Υποδομής για την Εξυπηρέτηση των Τουριστών Είναι και προς Όφελος των Ντόπιων.....	58
Πίνακας 44: Εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται η θαλάσσια ρύπανση	59
Πίνακας 45: Τους καλοκαιρινούς μήνες προκαλείται έλλειψη σε νερό.....	59
Πίνακας 46: Τους καλοκαιρινούς μήνες προκαλείται έλλειψη σε νερό.....	60
Πίνακας 47: Τους καλοκαιρινούς μήνες προκαλείται έλλειψη σε νερό.....	60
Πίνακας 48: Ο τουρισμός συμβάλλει στη προστασία, διατήρηση και αναπαλαίωση ιστορικών κτιρίων	61

Πίνακας 49: Η κατασκευή τουριστικής υποδομής έχει οδηγήσει σε αισθητική ακαλαισθησία	62
Πίνακας 50: Ο τουρισμός έχει ενισχύσει την αυθαίρετη δόμηση	62
Πίνακας 51: Ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των απορριμμάτων	63
Πίνακας 52: Υπεύθυνος για τα Προβλήματα στην Ιεράπετρα Εξαιτίας του Τουρισμού...	64
Πίνακας 53: Υπεύθυνος για τα Προβλήματα στην Ιεράπετρα Εξαιτίας του Τουρισμού...	64
Πίνακας 54: Αναγκαία η Ανάπτυξη Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού.....	65
Πίνακας 55: Ανάδειξη και Προστασία του Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος με Εισοδήματα από τον Τουρισμό	66
Πίνακας 56: Ανάδειξη και Προστασία του Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος με Εισοδήματα από τον Τουρισμό	67
Πίνακας 57: Ανάδειξη και Προστασία του Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος με Εισοδήματα από τον Τουρισμό	67
Πίνακας 58: Ανάγκη Βελτίωσης των Υποδομών της Πόλης της Ιεράπετρας.....	68

ΛΙΣΤΑ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σχεδιάγραμμα 1: Φύλο	29
Σχεδιάγραμμα 2: Ηλικία.....	30
Σχεδιάγραμμα 3: Επίπεδο Εκπαίδευσης.....	31
Σχεδιάγραμμα 4: Οικογενειακή Κατάσταση.....	32
Σχεδιάγραμμα 5: Ετήσιο Εισόδημα.....	33
Σχεδιάγραμμα 6: Απασχόληση στον Τουριστικό Κλάδο	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τουρισμός είναι ένα από τα πιο σημαντικά συστατικά της παγκόσμιας οικονομίας. Παράγει δισεκατομμύρια δολάρια σε έσοδα και εκατομμύρια θέσεις εργασίας σε όλο τον κόσμο. Θεωρείται από πολλές χώρες, κυρίως από τις πιο αναπτυγμένες ως το μόνο εργαλείο για την ανάπτυξη, και η μόνη ευκαιρία για την αύξηση της ποιότητας της ζωής. Έτσι, η τουριστική βιομηχανία έχει επεκταθεί από τη θάλασσα προς το βουνό, και από μικρά χωριά σε μεγάλες μητροπόλεις. Αλλά, ταυτόχρονα, η ανάπτυξη του τουρισμού παρουσιάζει και αρνητικά αποτελέσματα. Τόσο οι ενέργειες των επενδυτών όσο και των τουριστών έχουν αρνητικές επιπτώσεις για τις κοινωνικο-πολιτιστικές αξίες και τους περιβαλλοντικούς πόρους των τόπων υποδοχής σε όλο τον κόσμο.

Στην παρούσα εργασία γίνεται προσπάθεια διερεύνησης των επιπτώσεων του τουρισμού: οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών, καθώς και του περιβάλλοντος, για το Δήμο της Ιεράπετρας. Πιο συγκεκριμένα, το πρώτο κεφάλαιο της εργασίας αναφέρεται στην Ιεράπετρα Κρήτης. Παρουσιάζει το φυσικό περιβάλλον της, την οικονομία και τον τουρισμό της. Στη συνέχεια το δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας επικεντρώνεται στον τουρισμό. Περιγράφει την έννοια του τουρισμού, ενώ στη συνέχεια παρουσιάζει τις επιπτώσεις του τουρισμού (οικονομικές, περιβαλλοντικές, κοινωνικο-πολιτιστικές).

Τα επόμενα δυο κεφάλαια της εργασίας αφορούν το πρακτικό μέρος της εργασίας. Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται ο σκοπός της έρευνας, καθώς επίσης και η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, ο τρόπος συλλογής δεδομένων, το ερωτηματολόγιο, η δειγματοληψία και τα ζητήματα εγκυρότητας και αξιοπιστίας. Τέλος, το τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ ΚΡΗΤΗΣ

1.1 Ιεράπετρα

Η Ιεράπετρα είναι μια από τις τέσσερις επαρχίες του νομού Λασιθίου, στο κεντρικό νοτιοδυτικό τμήμα του. Συνορεύει ανατολικά με την επαρχία Σητείας, δυτικά με την επαρχία Βιάννου του νομού Ηρακλείου, βόρεια με τις επαρχίες Λασιθίου και Μιραμπέλλου, ενώ ένα τμήμα της βρέχεται από το Κρητικό Πέλαγος (Κόλπος Μιραμπέλλου) και νότια βρέχεται από το Λιβυκό Πέλαγος. Έχει έκταση 395 τετραγωνικά χιλιόμετρα και το έδαφός της είναι ορεινό στα δύο άκρα του, ανατολικό και δυτικό. Στο ανατολικό άκρο βρίσκονται τα όρη Θρυπή (υψόμετρο 1.476) και Καψάς (στο βορειοανατολικό άκρο, υψόμετρο 1.002). Βορειοδυτική προέκταση των Ορέων Θρυπής είναι η κορυφή Παπούρα (1.011). Στο δυτικό άκρο υψώνονται οι κορυφές της Δίκτης (Λασιθιώτικα Βουνά) Αφέντης Χριστός (2.141), Μαδάρα (1.783) και οι ανατολικές προεκτάσεις της Μεγάλη Κορυφή (1.141) και Εσταυρωμένος (961). Μεταξύ των δύο άκρων και κυρίως στα νότια παράλια εκτείνονται πεδινές εκτάσεις. Στο κέντρο της επαρχίας βρίσκεται η χαμηλή περιοχή του Ισθμού Ιεράπετρας-Παχειάς Άμμου. Η επαρχία δεν έχει ποτάμια- αποστραγγίζεται στο Λιβυκό Πέλαγος με μικρά ρεύματα

Οι ακτές της στο Κρητικό και στο Λιβυκό Πέλαγος περιλαμβάνουν θαυμάσιες αμμουδιές, που έχουν αξιοποιηθεί τουριστικά με καλή υποδομή και οργάνωση. Περιοχή με τη μεγαλύτερη ηλιοφάνεια της Ελλάδας, έχει παρατεταμένο καλοκαίρι και τουριστική κίνηση ολόκληρο σχεδόν το έτος.

Ο Δήμος Ιεράπετρας είναι ο περισσότερο πυκνοκατοικημένος στο Λασίθι και αποτελεί το μεγαλύτερο αστικό κέντρο.

Περιγραφή	2001	%	2011	%	Μετ %
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.934.097		10.815.197		
ΑΠΟΚ. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	594.368	5,4%	623.065	5,7%	0,3%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	75.736	%	75.381	%	ΜΕΤ %
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	26.069	34,4%	27.074	35,9%	1,5%
ΔΗΜΟΣ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	3.067	4,0%	2.387	3,2%	-0,9%
ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ	18.856	24,9%	19.720	26,2%	1,3%
ΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	23.729	31,3%	26.200	34,8%	3,4%

Πίνακας 1: Πληθυσμός Δήμου Ιεράπετρας



Πίνακας 2: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Ιεράπετρας

Ο Δήμος Ιεράπετρας καταλαμβάνει το 26% (470,15 Km²) του Νομού Λασιθίου (1.822,76 Km²).



Πίνακας 3: Έκταση Δήμου Ιεράπετρας

1.2 Φυσικό Περιβάλλον

Το δίκτυο Natura 2000 καταλαμβάνει αρκετές περιοχές του Δήμου Ιεράπετρας, για τις οποίες αναμένεται έγκριση διαχειριστικών σχεδίων. Κρίνεται αναγκαίο ο Δήμος της Ιεράπετρας να προσπαθήσει με Προγραμματική Σύμβαση να αναλάβει τις σχετικές ευθύνες και να μετέχει στις διαδικασίες. Μέτρα προστασίας είναι άμεσα αναγκαία για το νησί Χρυσή, όπως επίσης και προσδιορισμός του φορέα ελέγχου και της φέρουσας ικανότητας. Στις υπόλοιπες ζώνες προστασίας θα πρέπει να γίνει συνδυασμός των σχετικών ελέγχων με παρακολούθηση πραγματοποίησης των ΣΧΟΟΑΠ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ιεράπετρας, 2015).

1.2.1 Δομημένο Περιβάλλον - Αστικές Υποδομές

Το αστικό περιβάλλον της Ιεράπετρας χρειάζεται βελτίωση όπως επίσης, και η οικιστική ενότητα Κουτσουράς- Μακρύ Γιαλός- Ανάληψη, η οποία θα πρέπει να δομηθεί με την μορφή αστικού κέντρου. Πρέπει να δημιουργηθούν έργα αισθητικής αναβάθμισης στους κοινόχρηστους χώρους και να κατασκευαστούν πλατείες και χώροι με πράσινο. Για την κυκλοφορία θα πρέπει να δημιουργηθούν ποδηλατόδρομοι, και η εγκεκριμένη κυκλοφοριακή μελέτη της πόλης θα πρέπει να ακολουθήσει τις κατάλληλες πεζοδρομήσεις. Ο παραδοσιακός χαρακτήρας πρέπει να διατηρηθεί στα χωριά ενώ

παράλληλα θα πρέπει να βρεθούν κατάλληλοι χώροι σύμφωνοι με τον νέο τρόπο ζωής όπως για παράδειγμα θέσεις πάρκινγκ κ.α.

1.3 Οικονομία

Ο Δήμος της Ιεράπετρας διαθέτει πολλά θετικά φυσικά στοιχεία όπως το καλό κλίμα, το φυσικό περιβάλλον, και η ανθρώπινη εμπειρία. Ως αποτέλεσμα των θετικών στοιχείων είναι η ανάπτυξη του γεωργικού τομέα, κυρίως με τις θερμοκηπιακές καλλιέργειες, και η ανάπτυξη του τουρισμού. Σημαντικός θετικός παράγοντας είναι το αστικό κέντρο της Ιεράπετρας το οποίο αποτελεί το μεγαλύτερο κέντρο του Νομού Λασιθίου (Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια, 2014).

	Ν.Λασιθίου		τ. Δήμος Ιεράπετρας		τ. Δήμος Μακρύ Γιαλού		Νέος Δήμος Ιεράπετρας	
		%		%		%		%
Οικονομικά ενεργός πληθ.	33988		11633		1935		13568	
Α'γενής τομέας	10300	30,3	4787	41,1	1024	52,9	5811	42,8
Β'γενής τομέας	4157	12,2	1282	11,0	161	8,3	1443	10,6
Γ'γενής τομέας	16349	48,1	4501	38,7	584	30,2	5085	37,5
Δεν δήλωσαν	3182	9,4	1063	9,2	166	8,6	1229	9,1

Πίνακας 4: Γεωργικός Τομέας Δήμου Ιεράπετρας

1.3.1 Πρωτογενής Τομέας

Στην οικονομία της Ιεράπετρας η γεωργία αποτελεί σημαντικό παράγοντα. Αναφέρεται κυρίως στην καλλιέργεια κηπευτικών σε θερμοκήπια, και αποτελεί σημαντική πηγή εισοδήματος. Τα κηπευτικά πωλούνται στο εξωτερικό και την εγχώρια αγορά. Παράγονται 130.000-150.000 τόνοι κηπευτικά σε 12.000 στρ. θερμοκήπια κηπευτικών και 223 στρ ανθοκομίας (Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια, 2014).

Υπάρχει επίσης η παραδοσιακή ελαιοκαλλιέργεια (έκταση περίπου 70.000 στρέμματα με 1.434.000 ελαιόδενδρα και μέση παραγωγή 5,2 χιλιάδες τόνους λάδι), αμπελοκαλλιέργεια, κτηνοτροφία, μελισσοκομία και αλιεία.

Στον Δήμο της Ιεράπετρας υπάρχουν, επίσης, πέντε ΤΟΕΒ, τα οποία εκμεταλλεύονται τα νερά Φράγματος Μπραμμιανών. Στο συγκεκριμένο φράγμα οφείλεται η ανάπτυξη της γεωργίας στην Ιεράπετρα.

Κατά τις περιόδους όπου δεν υπάρχει νερό ο γεωργικός τομέας αντιμετωπίζει μεγάλο πρόβλημα. Είναι απαραίτητο, επομένως, στην περιοχή της Ιεράπετρας, να ληφθούν μέτρα για την διαχείριση του υδάτινου δυναμικού της περιοχής. Θα πρέπει δηλαδή να προγραμματιστούν μελέτες για αρδευτικά έργα (Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια, 2014).

1.3.2 Δευτερογενής Τομέας

Ο δευτερογενής τομέας στην περιφέρεια της Κρήτης σε σχέση με τον πρωτογενή τομέα, τον τουρισμό και το εμπόριο, παρουσιάζει περιορισμένη οικονομική δραστηριότητα. Οι επιχειρήσεις της περιοχής είναι μικρές, με μικρή ενσωμάτωση της τεχνολογίας, περιορισμένο επίπεδο οργάνωσης και περιορισμένη εξειδίκευση σε παραδοσιακούς κλάδους.

Ο τομέας αυτός στο Δήμο της Ιεράπετρας έχει άμεση σύνδεση με τον πρωτογενή τομέα, κυρίως με την γεωργία και δραστηριοποιείται με μεταποιήσεις των γεωργικών προϊόντων που παράγονται στα όρια του Δήμου, όπως την τυποποίηση του ελαιολάδου. Ο κατασκευαστικός κλάδος, πριν ακόμα την εμφάνιση της οικονομικής κρίσης, παρουσίαζε σημαντική άνοδο.

Οι σημαντικότερες προσπάθειες ανάπτυξης του συγκεκριμένου τομέα είναι η πραγματοποίηση σεμιναρίων δια βίου μάθησης με αναφορές σε θέματα μετασυλλεκτικών χειρισμών – συσκευασίας και μικροσυσκευασίας – σήμανσης – τυποποίησης και προώθησης αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων. Επίσης, η οργάνωση ενημερώσεων για τον τρόπο δημιουργία επενδυτικών σχεδίων για την συσκευασία των γεωργικών προϊόντων τα οποία παράγονται στις εγχώριες κτηνοτροφικές και γεωργικές εκμεταλλεύσεις (Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια, 2014).

1.3.3 Τριτογενής Τομέας

Η Ιεράπετρα λόγω του σπάνιου περιβάλλοντος που διαθέτει μπορεί να αναπτύξει κατά μεγάλο ποσοστό τον τουρισμό. Προσελκύει πολλούς επισκέπτες λόγω του ιδιαίτερου κάλλους της περιοχής, της σπάνιας βιοποικιλότητας, του καλού κλίματος και της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Διαθέτει πολύ πράσινο, και πλούσια εδαφολογική μορφολογία τόσο στους κάμπους όσο και στις ορεινές περιοχές. Μπορεί να αναπτύξει πολλά είδη εναλλακτικού τουρισμού καθώς οι περιοχές της διατίθενται για πεζοπορία και ποδηλασία όλους τους μήνες του χρόνου.

Οι άξονες δράσεις που πρέπει να τηρηθούν στην Ιεράπετρα για την ανάπτυξη του τουρισμού είναι: προσπάθεια ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού και προγραμματισμένη διαχείριση μαζικού τουρισμού. Έμφαση στη σωστή διαχείριση της ροής τουριστών και βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών. Ενθάρρυνση των τουριστών για επίσκεψη της περιοχής με διαφημίσεις στα ΜΜΕ και σύνταξη κώδικα συμπεριφοράς (Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια, 2014).

1.4 Τουρισμός

Η τουριστική ανάπτυξη του Δήμου Ιεράπετρας δεν είναι αποτέλεσμα ενός σχεδιασμένου αναπτυξιακού μοντέλου αλλά βασίστηκε κυρίως σε ενδογενή χαρακτηριστικά. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΟΤ-Δ/νση Τουρισμού Κρήτης έτους 2013 ο Δήμος Ιεράπετρας διαθέτει (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ιεράπετρας, 2015):

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ
Ξενοδοχεία 5 *****	2	891
Ξενοδοχεία 4 ****	7	1.728
Ξενοδοχεία 3 ***	9	1.102
Ξενοδοχεία 2 **	12	902
Ξενοδοχεία 1 *	5	97
Επιπλωμένα Διαμερίσματα	17	1.027
Παραδοσιακά	3	55
Σ Υ Ν Ο Λ Ο	55	5.802

Πίνακας 5: Ξενοδοχεία Δήμου Ιεράπετρας

Επίσης, διαθέτει εκτός από ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα και ενοικιαζόμενα δωμάτια όπως αναφέρεται στον παρακάτω πίνακα.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΔΩΜΑΤΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ
Ενοικιαζόμενα Δωμάτια	179	179	406
Ενοικιαζόμενα Διαμερίσματα	717	793	1.547
Σ Υ Ν Ο Λ Ο		972	1.953

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ

Camping	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ
Τουριστικά Κάμπινγκ	1	198
Σ Υ Ν Ο Λ Ο	1	198

Πίνακας 6: Τουριστικά Καταλύματα Δήμου Ιεράπετρας

Πηγή : Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος, 2013

Όπως φαίνεται στους παραπάνω πίνακες ο αριθμός των κλινών στην Ιεράπετρα ανέρχεται στις 4.720 κλίνες (Ξενοδοχεία 1*- 5*****).

1.4.1 Ανάλυση SWOT

Η Ιεράπετρα διαθέτει πολλά θετικά στοιχεία για την ανάπτυξη του τουρισμού. Στην περιοχή υπάρχουν πολλά ιστορικά και πολιτιστικά μνημεία όπως: το σπίτι του Ναπολέοντα, μουσεία, οθωμανικό τέμενος, το φρούριο του Καλέ κ.α. Διαθέτει ακόμα, μεγάλη ποικιλία φυσικών πόρων όπως πολλές παραλίες και φαράγγια (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ιεράπετρας, 2015).

Δυνατά Σημεία

- Νήσος Χρυσή: Ισχυρό Brand name

- Ξενοδοχειακές Εγκαταστάσεις Υψηλών Προδιαγραφών
- Μεσαίες Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις - Ποιοτικές Υπηρεσίες
- «Παρθένες φυσικές Περιοχές» Παραλίες – Ορεινές Τοποθεσίες
- Θεματικές Δράσεις Ιστορικών και Αρχαιολογικών χώρων
- Ιδιαίτερα τοπικά προϊόντα, Γαστρονομία, Παραδοσιακή Κουζίνα

Αδύναμα Σημεία

- Μαζικός τουρισμός – Τουριστικά πακέτα – All Inclusive – Tour Operators
- Αδύναμο brand name ως τουριστικός προορισμός
- Απουσία σχεδιασμού τουριστικής ανάπτυξης
- Ελλιπής προώθηση και διαφήμιση
- Απουσία από εγχώριες και διεθνείς εκθέσεις
- Μη αξιοποίηση μέσων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων σύγχρονων μέσων (εφαρμογών για έξυπνα κινητά, κ.ά).
- Μακριά από δημόσιες υποδομές, οδικούς άξονες και πύλες εισόδου
- Μονοδιάστατο τουριστικό προϊόν (ήλιος, άμμος, θάλασσα)
- Αναξιοποίητοι φυσικοί και πολιτισμικοί πόροι

Ευκαιρίες

- Δημιουργία μιας νέας κατεύθυνσης στον τουρισμό
- Αξιοποίηση επενδυτικών ευκαιριών
- Προσέλκυση επισκεπτών από νέες αγορές (π.χ. Ρωσία)
- Αξιοποίηση τεχνολογίας και σύγχρονων μέσων προβολής (π.χ. μέσα κοινωνικής δικτύωσης)
- Αξιοποίηση φυσικών και πολιτιστικών πόρων για ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού

- Επέκταση της τουριστικής περιόδου
- Καθιέρωση ταυτότητας προορισμού (brand name)
- Αναβάθμιση αερολιμένα Σητείας

Απειλές

- Ισχυροί ανταγωνιστές σε επίπεδο νομού, περιφέρειας, επικράτειας.
- Ανταγωνιστές» ίδιου τουριστικού μοντέλου ανάπτυξης
- Οικονομική κρίση
- Υποβάθμιση φυσικών πόρων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

2.1 Η Έννοια του Τουρισμού

Ο τουρισμός αποτελεί σημαντικό παράγοντα της παγκόσμιας οικονομίας. Δημιουργώντας περίπου ένα τρισεκατομμύριο δολάρια παγκόσμιες εισπράξεις το 2008, ο διεθνής τουρισμός κατατάσσεται ως η τέταρτη μεγαλύτερη βιομηχανία στον κόσμο, μετά από τα καύσιμα, τα χημικά προϊόντα, και τα προϊόντα αυτοκινήτων (UNWTO, 2008). Το εύρος των διεθνών ταξιδιών έχει επεκταθεί σε μεγάλο βαθμό τα τελευταία χρόνια βοηθώντας σημαντικά την ανάπτυξη του κόσμου. Ο τουρισμός είναι η βασική πηγή ξένου συναλλάγματος για το 83% των αναπτυσσόμενων χωρών σε όλο τον κόσμο (Mastny, 2001). Για τις σαράντα φτωχότερες χώρες του κόσμου, ο τουρισμός είναι η δεύτερη πιο σημαντική πηγή ξένου συναλλάγματος μετά το λάδι (Mastny, 2001).

Η οικονομική δύναμη της τουριστικής βιομηχανίας έχει βοηθήσει θετικά στη μετατροπή των κοινωνιών. Σε σχέση με τους άλλους κλάδους, τα πλεονεκτήματα του τουρισμού είναι:

- Η κατανάλωση του προϊόντος πραγματοποιείται στο σημείο παραγωγής, με αποτέλεσμα να ωφελούνται άμεσα οι περιοχές που παρέχουν το αγαθό.
- Δίνει τη δυνατότητα στις κοινότητες που είναι φτωχές σε υλικό πλούτο, αλλά πλούσιες σε πολιτισμό, ιστορία και πολιτιστική κληρονομιά να χρησιμοποιούν τα μοναδικά χαρακτηριστικά τους ως εισόδημα που δημιουργεί συγκριτικό πλεονέκτημα.
- Δημιουργεί δίκτυα παροχής υπηρεσιών και πώλησης αγαθών όπως, ξενοδοχεία, εστιατόρια, οργάνωση δραστηριοτήτων περιπέτειας, προμηθευτές τροφίμων κα. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στα τουριστικά κέντρα να σχηματίζουν σύνθετες αλυσίδες ποικίλων προσφορών αγαθών και υπηρεσιών, και να υποστηρίζουν την ευέλικτη αγορά εργασίας με θέσεις για ξεναγούς, μεταφραστές, μάγειρες,

καθαρίστριες, οδηγούς, διευθυντές ξενοδοχείων, και άλλες θέσεις εργασίας σε διάφορους επαγγελματικούς τομείς.

- Τείνει να ενθαρρύνει την ανάπτυξη των υποδομών που ωφελούν τόσο τον επισκέπτη όσο και την κοινότητα με έργα όπως επισκευές δρόμων, εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης, αθλητικά κέντρα κ.α.

Η λέξη τουρισμός προκύπτει από την αγγλική λέξη «Touring» που μεταφράζεται ως επίσκεψη ατόμων σε διάφορα μέρη για λόγους αναψυχής. Ο πρώτος ορισμός που δόθηκε για τον τουρισμό, όπως αναφέρουν οι Ηγουμενάκης και συν. (1999), είναι αυτός που ορίζεται από τους Hunziker και Krapf ο οποίος αναφέρει ότι ο τουρισμός αποτελεί *«το σύνολο των φαινομένων και σχέσεων που προκύπτουν από την πραγματοποίηση ενός ταξιδιού σε ένα προορισμό και τη διαμονή μη μόνιμων κατοίκων σε αυτόν εφόσον δεν οδηγούν σε μόνιμη διαμονή και δε συνδέονται με οποιαδήποτε κερδοσκοπική δραστηριότητα».*

Επίσης σύμφωνα με τους Ρούπα και Λαλούμη (1998) ο τουρισμός είναι *«η πρόσκαιρη διακίνηση ατόμων από το γεωγραφικό περιβάλλον της μόνιμης διαμονής σε άλλο, με σκοπό την ψυχική ευχαρίστηση».*

Τέλος, η Διεθνής Ακαδημία Τουρισμού (A.I.T.) αναφέρει ότι *«ο τουρισμός είναι το σύνολο των ανθρώπινων μετακινήσεων και δραστηριοτήτων που προκύπτουν απ' αυτές που προκαλούνται από την εξωτερίκευση και πραγματοποίησή του σε διάφορους βαθμούς και διάφορη ένταση, σε κάθε άτομο αδρανούντος πόθου και απόδρασης»* (Ρούπας, 1993).

2.2 Επιπτώσεις του Τουρισμού

2.2.1 Ο κonomi κές επιπτώσεις του τουρισμού

Το σημαντικότερο όφελος του τουρισμού για μια περιοχή ή χώρα είναι οικονομικό, καθώς παρέχει τη δυνατότητα δημιουργίας θέσεων εργασίας και εσόδων σε διεθνές, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ο τουρισμός μπορεί επίσης να ωφελήσει τις οικονομίες σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς τα έσοδα που εισρέουν στις αστικές και αγροτικές περιοχές βοηθούν στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και προωθούν τη θετική εικόνα της περιοχής (Cooper et al., 1993).

Τα οφέλη και το κόστος που δημιουργούνται από την τουριστική δραστηριότητα μπορούν να εξεταστούν από τρεις πλευρές: από τη μεριά των τουριστών, της τοπικής κοινότητας και των αρχών. Αναλυτικότερα οι τουρίστες, πληρώνουν για να απολαύσουν μία συγκεκριμένη μορφή τουρισμού, η τοπική κοινότητα απολαμβάνει τα οφέλη (τα οποία κυρίως είναι οικονομικά) από την τουριστική δραστηριότητα και η τελευταία πλευρά αλλά όχι λιγότερο σημαντική, είναι η κυβέρνηση και οι τοπικές αρχές. Γι' αυτούς, ο τουρισμός παράγει έσοδα μέσω των φόρων, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη συνεισφορά στο ισοζύγιο πληρωμών (Goeldner & Ritchie, 2012).

Αν τα οφέλη εξεταστούν με μεγαλύτερη λεπτομέρεια θα μπορούσε κανείς να μιλήσει και για μια τέταρτη πλευρά που ωφελείται από την τουριστική δραστηριότητα: τους επενδυτές. Από την πλευρά τους, τα οφέλη είναι αποκλειστικά οικονομικά, με βάση τα εισοδήματα των επιχειρήσεων που έχουν συσταθεί στην τουριστική περιοχή.

Η τουριστική βιομηχανία είναι, επίσης, ο πιο αποτελεσματικός κλάδος της οικονομίας στη δημιουργία θέσεων εργασίας και εισοδήματος κυρίως στα λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη και περιοχές, όπου οι ευκαιρίες ανάπτυξης είναι περιορισμένες. Σε αυτές τις περιοχές, η οικονομική επίπτωση του τουρισμού είναι περισσότερο αισθητή. Οι άνθρωποι σε αυτές τις περιοχές είναι γενικά αγρότες ή ψαράδες και η συμμετοχή τους στην τουριστική δραστηριότητα μπορεί να αυξήσει σημαντικά το εισόδημα των νοικοκυριών τους. Επίσης μια αύξηση στην τοπική τουριστική βιομηχανία μπορεί να αποτελέσει κίνητρο για σχετικές δραστηριότητες (πώληση τοπικών προϊόντων, αναμνηστικών κ.α). Σύμφωνα με ερευνητές, η εισαγωγή της τουριστικής βιομηχανίας στις περιοχές αυτές μπορεί να έχει μεγαλύτερη επίδραση στην ευημερία των μόνιμων κατοίκων, σε σύγκριση με τις πιο ανεπτυγμένες περιοχές της ίδιας χώρας. Για την ανάπτυξη του τουρισμού σε μία τέτοια περιοχή είναι αναγκαίο να δημιουργηθούν βασικές υποδομές (δρόμοι πρόσβασης, πόσιμο νερό, κλπ), εγκαταστάσεις διαμονής (ξενοδοχεία, πανσιόν, κ.λπ.) και άλλες διάφορες ευκολίες και υπηρεσίες απαραίτητες για τον τουρισμό (catering, μεταφορές, κλπ) (Archer et al., 2005).

Σύμφωνα με έρευνες, όλα τα οφέλη από τον τουρισμό όπως η δημιουργία εγκαταστάσεων και υποδομών, αποτελούν θετικούς παράγοντες για τις συγκεκριμένες περιοχές. Έτσι, σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, διάφορες εγκαταστάσεις όπως: αυτοκινητόδρομοι και αεροδρόμια που χτίστηκαν για τον τουρισμό, τώρα προσφέρουν ευκολότερη πρόσβαση σε πιο μακρινές αγορές για πολλά τοπικά προϊόντα. Δυστυχώς, ο

τοπικός πληθυσμός δεν επωφελείται σε μεγάλο ποσοστό από την εξέλιξη αυτή, καθώς δημιουργούνται πολλά προβλήματα κυρίως οικονομικής φύσεως.

Η αγορά δεν εξασφαλίζει ότι η ανάπτυξη θα συμβαδίσει με τη ζήτηση. Είναι επιτακτική ανάγκη δημιουργίας ενός πιο ακριβούς και ρεαλιστικού προγραμματισμού και επιβολής κανόνων και νόμων για τη μείωση των συγκρούσεων και, ενδεχομένως, τη διατήρηση και την προστασία των μοναδικών τοπικών χαρακτηριστικών της φύσης που οι τουρίστες και οι κάτοικοι μπορούν να απολαύσουν. Αυτά τα συμπεράσματα έχουν προκύψει από την τουριστική ανάπτυξη πολλών χωρών τα τελευταία χρόνια και αφορούν τα οικονομικά οφέλη του τουρισμού. Χαρακτηριστικά όπως αναφέρεται από τον Archer et al (2005), τα τελευταία χρόνια πολλοί ερευνητές έχουν εκφράσει επιφυλάξεις σχετικά με τη φύση και την έκταση των ωφελειών από τον τουρισμό και επιφυλάσσονται ως προς την άποψη ότι ο τουρισμός αποτελεί καταλύτη για την ανάπτυξη και την μεγιστοποίηση της ευημερίας των κατοίκων μίας περιοχής (Archer et al, 2005).

Έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Τουρκία ανέφερε ότι παρόλο που η ανάπτυξη της τουριστικής δραστηριότητας αποτελεί μία στρατηγική οικονομικής ανάπτυξης, δημιουργεί ανισότητες μεταξύ των περιφερειών και των κοινωνικών τάξεων. Οι ανισότητες δημιουργήθηκαν από τα οικονομικά κίνητρα για την ανάπτυξη του παράκτιου τουρισμού σε βάρος των αγροτικών περιοχών. Στην ουσία, αυτό αποτελεί πρόβλημα της κατανομής των πόρων και κατά πόσο η ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας αντιπροσωπεύει τη βέλτιστη χρήση των διαθέσιμων φυσικών –ανθρώπινων πόρων, κ.λπ. (Tosun et al 2003).

2.2.2 Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις του τουρισμού

Ο όρος «Περιβάλλον» αναφέρεται στη φυσική περιοχή στην οποία λαμβάνει χώρα ο τουρισμός η οποία μπορεί να είναι: παραθαλάσσια θέρετρα, ιστορικές πόλεις, οροσειρές, παραδοσιακά χωριά, πολιτιστικοί χώροι, όπως μουσεία και εθνικά μνημεία, και το οποίο επηρεάζει είτε θετικά είτε αρνητικά τον τουρισμό και την πραγματοποίηση των ταξιδιών.

Αν ο αντίκτυπος του τουρισμού στην οικονομία μπορεί να παρατηρηθεί εύκολα, τότε σίγουρα, η αρνητική επίπτωση στο περιβάλλον είναι πιο εμφανής. Σε σύγκριση με τις οικονομικές επιπτώσεις του τουρισμού, οι επιπτώσεις στο περιβάλλον έχουν προσελκύσει

μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τους ερευνητές, και έχουν δημιουργήσει ρεύματα οικολόγων, το χρονικό διάστημα μεταξύ του τέλους της δεκαετίας του '80 και τις αρχές της δεκαετίας του '90 (Holden, 2003).

Για την ακριβέστερη επισκόπηση της σχέσης μεταξύ του τουρισμού και του περιβάλλοντος πρέπει να ληφθεί υπόψη ένας μεγάλος αριθμός φορέων που συμμετέχουν στην τουριστική δραστηριότητα (Holden, 2009: 17) όπως: οι κρατικές αρχές (τοπικές και κεντρικές), ο ιδιωτικός τομέας (με τοπικούς και εξωτερικούς αναδόχους), και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις κα. (Holden, 2009).

Το περιβάλλον αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της τουριστικής εμπειρίας. Οι τουρίστες αναζητούν ελκυστικούς φυσικούς πόρους, που έχουν να παρουσιάσουν κάτι διαφορετικό και ιδιαίτερο, και επιτρέπουν συγκεκριμένες τουριστικές δραστηριότητες. Την ίδια στιγμή, η ανάπτυξη του τουρισμού καταναλώνει τους πόρους, δημιουργεί απόβλητα και απαιτεί ένα ορισμένο βαθμό ανάπτυξης υποδομών, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να οδηγήσουν στην υποβάθμιση και καταστροφή του περιβάλλοντος.

Η σχέση μεταξύ τουρισμού και περιβάλλοντος πέρασε τέσσερα στάδια κατά την πάροδο του χρόνου (Sharpley 2006):

- Συνύπαρξη. Στην αρχή της ανάπτυξης των τουριστικών δραστηριοτήτων η επίπτωση ήταν ελάχιστη.
- σύγκρουση: ο μαζικός τουρισμός θεωρήθηκε ως καταστροφείας της φύσης.
- ιδεαλισμός: ανάπτυξη του τουρισμού με οικολογικό χαρακτήρα.
- ρεαλισμός: διαφορετικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη που θέτουν σε ισορροπία τις ανάγκες των τουριστών, με αυτές των ντόπιων και το περιβάλλον.

Υποστηρίζεται ότι υπάρχει υψηλός βαθμός δυσκολίας για τον εντοπισμό των αρνητικών επιπτώσεων που ο τουρισμός μπορεί να προκαλέσει στο περιβάλλον, καθώς:

- δεν είναι πάντα σαφές εάν η υποβάθμιση του περιβάλλοντος προκαλείται από την τουριστική δραστηριότητα ή από άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες.
- η επίδραση του τουρισμού στο περιβάλλον σπάνια γίνεται αμέσως ορατή.
- Η ανάπτυξη του τουρισμού μπορεί να προκαλέσει έμμεσες επιπτώσεις που γίνονται αισθητές σε ορισμένες περιπτώσεις σε άλλες περιοχές.

- Υπάρχουν πολύ λίγες έρευνες για τη μέτρηση των επιπτώσεων του τουρισμού στο περιβάλλον (Sharpley, 2006).

Οι Swarbrooke (1999) και Holden (2009) πιστεύουν ότι το φυσικό περιβάλλον έχει επωφεληθεί από τον τουρισμό, μέσω των δράσεων διατήρησης και προστασίας της φύσης (φυσικά εθνικά πάρκα, προστατευόμενες περιοχές κλπ).

Οι περισσότεροι συχνές αρνητικές συνέπειες του τουρισμού στο περιβάλλον είναι Beeton (2006):

- η αλλαγή της δομής της χλωρίδας και της πανίδας.
- Η ρύπανση των υδάτων, του αέρα και του εδάφους.
- Η διάβρωση του εδάφους (κατολισθήσεις ή εξαφάνιση των παραλιών).
- Η εξάντληση των φυσικών πόρων.
- Η κυκλοφοριακή συμφόρηση και η αύξηση των μέσων μαζικής μεταφοράς.

Σήμερα λειτουργούν πολλοί οργανισμοί οι οποίοι έχουν ως έργο τον έλεγχο της διατήρησης του περιβάλλοντος και την προσπάθεια αποτροπής της καταστροφής του. Οι κυβερνήσεις σε πολλές χώρες προσπαθούν να επιτύχουν τουριστική ανάπτυξη ευαισθητοποιώντας τους κατοίκους και τους επισκέπτες ως προς τον σεβασμό του τοπικού περιβάλλοντος και των εθίμων του τόπου. Όσο περισσότερο εμπλέκεται μια τοπική κοινότητα στην ανάπτυξη του τουρισμού σε μια περιοχή, τόσο λιγότερο επιζήμια μπορεί να είναι η επίδραση του τουρισμού σε εκείνη την περιοχή. Ωστόσο, η τοπική κοινότητα μπορεί να επιδιώκει τα οφέλη της ανάπτυξης του τουρισμού, χωρίς να έχει πλήρη επίγνωση των αρνητικών επιδράσεων ή του προϋπολογισμού που είναι απαραίτητος. Ή, ακόμα, μπορεί να επικεντρωθεί στις απειλές για το περιβάλλον χωρίς να δει τις θετικές πτυχές.

2.2.3 Και νωνι κο-Γβλι τι στι κές επι πτώει ς του τουρι σμού

Ο τουρισμός συνδέεται συχνά με την επαφή των πολιτισμών, τις συμπεριφορές, τις αξίες και τις παραδόσεις. Ο τουρισμός θεωρείται ένα πλαίσιο όπου οι οικοδεσπότες και οι τουρίστες μπορούν να γνωρίσουν μέσω της αλληλεπίδρασης καλύτερα ο ένας τον άλλο. Επίσης, ο τουρισμός απαιτεί οι περιοχές υποδοχής να είναι κατάλληλα προετοιμασμένες

για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους τουρίστες. Επιπροσθέτως, οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ντόπιων κατοίκων και των τουριστών βοηθούν στην απόκτηση και δημιουργία νέων ιδεών, αξιών και κινήτρων για κοινωνική και οικονομική πρόοδο (Brown, 1998, Nyaurane et al., 2006).

Ο τουρισμός μπορεί να αναζωογονήσει την πολιτιστική ζωή μιας κοινότητας, την τέχνη και τις παραδόσεις ώστε να αποτελούν πόλο έλξης για τους επισκέπτες (Mason, 2003).

Η στάση κατοίκων μίας περιοχής για τον τουρισμό, σύμφωνα με τον Doxley (όπως αναφέρεται στον Fennel 2007) μπορεί να χωριστεί σε τέσσερα:

- Την ευφορία στην περίπτωση που οι τουρίστες εκφράζουν ικανοποίηση από τον χώρο υποδοχής
- Την απάθεια στην περίπτωση που οι επισκέπτες θεωρούνται από την περιοχή υποδοχής δεδομένοι
- Δυσφορία η οποία παρατηρείται όταν επέλθει κορεσμός στην τουριστική βιομηχανία και οι πολίτες αρχίζουν να διαμαρτύρονται αλλάζοντας την στάση τους προς τον τουρισμό. Επίσης, στην περίπτωση αυτή επιχειρείται από τους ιθύνοντες μεγαλύτερη ανάπτυξη υποδομών αντί να περιοριστεί για λίγο καιρό η ενέργεια αυτή.
- Ανταγωνισμός στην περίπτωση που οι κάτοικοι της περιοχής υποδοχής δυσανασχετούν με τον τουρισμό και τους τουρίστες.

Δεν μπορεί κανείς να μιλήσει για τις κοινωνικο-πολιτιστικές επιπτώσεις του τουρισμού χωρίς να αναφερθεί, επίσης, και στην παγκοσμιοποίηση και τις επιπτώσεις της στις τοπικές κουλτούρες. Ένα από τα αποτελέσματα της παγκοσμιοποίησης είναι ο καταναλωτισμός, ο οποίος ορίζεται ως η αύξηση της ζήτησης και της κατανάλωσης σε μια αυξανόμενη ποικιλία προϊόντων και υπηρεσιών.

Ο καταναλωτισμός επηρεάζει τους τουρίστες, καθώς αποτελεί μέρος της κοινωνίας με γνώμονα τον καταναλωτή, και χαρακτηρίζεται από: τον σύγχρονο αστικό τρόπο ζωής, τις προσδοκίες για υπηρεσίες υψηλού επιπέδου και την άποψη ότι: «τα πάντα είναι προς πώληση» (Reisinger, 2009).

Η παγκοσμιοποίηση κατηγορείται ότι καταστρέφει την κοινωνικο-πολιτισμική ταυτότητα των τοπικών κοινοτήτων, τις αξίες, τις παραδόσεις και τον τρόπο ζωής (Macleod 2004).

Ένα μικρό χωριό, που αντιμετωπίζει πολλά οικονομικά προβλήματα μπορεί να πετύχει σημαντική θετική αλλαγή με την αξιοποίηση των χαρακτηριστικών του όπως: το όμορφο τοπίο, την ηρεμία και την έλλειψη κυκλοφοριακής συμφόρησης. Δυστυχώς, για πολλές κοινωνίες η αλλαγή ισοδυναμεί με την απώλεια των τοπικών παραδόσεων και την καταστροφή της αγροτικής ζωής (Hester, 1990).

Οι επενδυτές που αγοράζουν τις αγροτικές περιοχές, τις εκτάσεις και τις παράκτιες περιοχές, μετατρέπουν την γεωργία και την αλιεία των περιοχών σε τουριστικά θέρετρα, αντικαθιστώντας τα αγροκτήματα και τα δάση με διαμερίσματα ή εμπορικά κέντρα. Σύγχρονα ξενοδοχεία, αυτοκινητόδρομοι και κέντρα αναψυχής καταστρέφουν το περιβάλλον. Οι φυσικές ομορφιές που αρχικά είχαν προσελκύσει τους επισκέπτες όπως: η ηρεμία, η γαλήνη και η ομορφιά του τοπίου συνεχώς διαβρώνονται από την τουριστική ανάπτυξη και τον ραγδαία αυξανόμενο ρυθμό της ζωής (Macleod, 2004).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1 Σκοπός Έρευνας

Η παρούσα έρευνα εστιάζει στη μελέτη των επιπτώσεων του τουρισμού στο Δήμο της Ιεράπετρας Κρήτης. Αναλυτικότερα, διερευνώνται οι απόψεις των ντόπιων ως προς τα θέματα που πρέπει να επικεντρωθούν περισσότερο οι φορείς ανάπτυξης του τουρισμού, τονίζονται τα θετικά στοιχεία της Ιεράπετρας, καθώς επίσης και τα αρνητικά στοιχεία, τα οποία πρέπει να διορθωθούν.

3.2 Μεθοδολογία Έρευνας

Η μεθοδολογία της έρευνας περιλαμβάνει μια σειρά ποσοτικών ερευνητικών εργαλείων. Η ποσοτική προσέγγιση (Quantitative Research) βρίσκει κυρίως εφαρμογή στις δειγματοληπτικές εμπειρικές έρευνες. Οι ποσοτικές μέθοδοι επικεντρώνονται σε αριθμητικά δεδομένα και σε στατιστικές συγκρίσεις και το πιο διαδεδομένο εργαλείο τους είναι το τυποποιημένο ερωτηματολόγιο. Έτσι, τα δεδομένα τυποποιούνται, οι μεταβλητές λαμβάνουν αριθμητικές τιμές και μέσα από μια διαδικασία μπορούν να ελεγχθούν τυχόν συσχετίσεις και να βγουν συμπεράσματα για τον πληθυσμό της έρευνας (Κιουντούζης, 2009).

Από την άλλη πλευρά, στην ποιοτική προσέγγιση (Qualitative Research) έμφαση δίνεται στον τρόπο που ερμηνεύεται, βιώνεται και διαμορφώνεται το ερευνώμενο φαινόμενο. Οι μέθοδοι της ποιοτικής έρευνας – ομάδες εστίασης, ατομικές συνεντεύξεις, τεχνικές παρατήρησης- δίνουν απάντηση σε ερωτήσεις που αφορούν το «πώς, γιατί, κάτω από ποιες συνθήκες, με ποιες επιπτώσεις» (Κιουντούζης, 2009).

Για την παρούσα έρευνα επιλέχθηκε η χρήση της ποσοτικής προσέγγισης. Η εν λόγω μέθοδος επιλέχθηκε, έναντι της ποιοτικής έρευνας, λόγω της αντικειμενικότητάς της και της επαγωγής. Έτσι, για την διεκπεραίωσή της, πραγματοποιήθηκε συλλογή

ποσοτικών δεδομένων από ένα αρκετά μεγάλο αριθμό ατόμων, μέσω της χρήσης ερωτηματολογίων.

3.3 Συλλογή Δεδομένων

Στην παρούσα εργασία, για τη συλλογή των δευτερογενών στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν στο θεωρητικό μέρος της πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιήθηκε ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία. Για τη συλλογή των πρωτογενών στοιχείων χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο το ερωτηματολόγιο.

Σημαντικό πλεονέκτημα της μεθόδου του ερωτηματολογίου είναι ότι είναι γρήγορο, μπορεί να συμπληρωθεί εύκολα, και επιτρέπει τη συλλογή στοιχείων από ένα μεγαλύτερο δείγμα. Βασικό μειονέκτημα είναι ότι οι απαντήσεις μπορεί να μην είναι αξιόπιστες. Η αξιοπιστία του ερωτηματολογίου είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της έρευνας και ελέγχθηκε με χρήση του δείκτη αξιοπιστίας του Cronbach (Κιουντούζης, 2009).

3.4 Ερωτηματολόγιο

Η συλλογή δεδομένων έγινε μέσω ερωτηματολογίου. Το εν λόγω ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε έπειτα από τη διευκρίνιση των ερευνητικών στόχων, ενώ βασικό μέλημα στάθηκε η διατήρηση της ανωνυμίας των συμμετεχόντων καθώς και της ηθικής και προσωπικής τους ακεραιότητας.

Το ερωτηματολόγιο που δημιουργήθηκε βασίστηκε σε ερωτήσεις (προσδιοριστικές μεταβλητές – items) που έχουν χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενες έρευνες, καθώς και σε άλλες ερωτήσεις που δημιουργήθηκαν από την ερευνητική ομάδα. Οι ερωτήσεις που υιοθετήθηκαν από ξενόγλωσσες έρευνες προσαρμόστηκαν πλήρως στα ελληνικά δεδομένα, ενώ η καταλληλότητα και η σωστή κατανόησή τους (λόγω πιθανών προβλημάτων στη μεταφορά των όρων κατά τη διάρκεια της μετάφρασης) ελέγχθηκαν ποικιλοτρόπως. Επίσης, τα ερωτηματολόγια:

- Προσφέρονται για στατιστική ανάλυση και ανίχνευση.

- Μπορούν να καλύψουν ένα ευρύ φάσμα απόψεων.
- Είναι σύντομες και συνήθως είναι κατανοητές ώστε να δίνουν απαντήσεις εύκολες για κωδικοποίηση.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από ερωτήσεις κλειστού τύπου, το εύρος των απαντήσεων δηλαδή είναι αυστηρώς περιορισμένο (Κιουντούζης, 2009). Τα είδη των ερωτήσεων που χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα είναι:

- Ερωτήσεις πολλαπλών απαντήσεων: δίνονται στον ερωτώμενο επιλογές και του ζητείται να επιλέξει μία. Οι συγκεκριμένες ερωτήσεις χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή των στοιχείων που αφορούν τα ατομικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων καθώς και την άποψη τους σε ορισμένα θέματα.
- Ερωτήσεις κλίμακας: σύμφωνα με την τεχνική αυτή τίθεται στον ερωτώμενο μια δήλωση και του ζητείται να πει πόσο τείνει στη μία ή την άλλη άποψη. Ουσιαστικά αποτελούν ερωτήσεις διαβάθμισης με κλίμακα από 1 έως 5 (1=Καθόλου, 5=Πάρα Πολύ) και χρησιμοποιήθηκαν για να αποτυπωθεί η άποψη των συμμετεχόντων σε διάφορα θέματα.

Η κατασκευή του ερωτηματολογίου στηρίχτηκε σε δύο βασικά στοιχεία. Το πρώτο στοιχείο ήταν η δημιουργία ενός ερωτηματολογίου που να ανταποκρίνεται στο σκοπό της έρευνας που επιλέξαμε να διεξάγουμε. Το δεύτερο στοιχείο είναι η αντιστοίχιση των ερευνητικών ερωτημάτων με τα ερωτήματα που αντιστοιχούν σε κάθε κατηγορία ερωτήσεων του εν λόγω ερωτηματολογίου.

Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια αρχικά κωδικοποιήθηκαν και εν συνέχεια καταχωρήθηκαν στον υπολογιστή. Με τη βοήθεια της περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής έγινε η ανάλυση των απαντήσεων με χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS 21 (Statistical Package for Social Sciences).

3.5 Δειγματοληψία

Στην παρούσα έρευνα έγινε χρήση της τυχαίας δειγματοληψίας στην οποία γίνεται επιλογή αντιπροσωπευτικού δείγματος συμμετεχόντων. Το συνολικό δείγμα αποτελείται

από 80 πολίτες του Δήμου Ιεράπετρας Κρήτης, από τους οποίους κάποιοι ασχολούνται με τον κλάδο του τουρισμού.

3.6 Ζητήματα Εγκυρότητας και Αξιοπιστίας

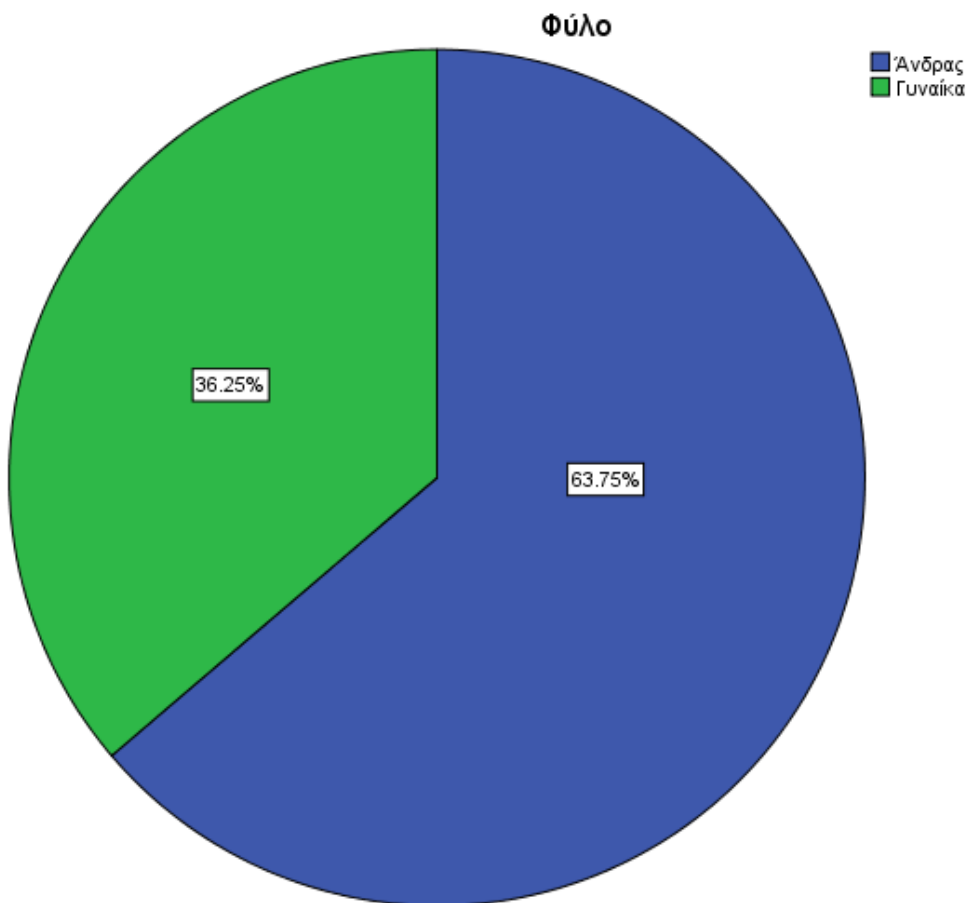
Για την επίτευξη της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας της ερευνητικής διαδικασίας, σύμφωνα με τους Cohen, Manion και Morisson (2000) εφαρμόστηκε η αρχή της συνειδητής συναίνεσης. Οι συμμετέχοντες αρχικά ενημερώθηκαν για τους σκοπούς της έρευνας και στη συνέχεια επέλεξαν ελεύθερα εάν επιθυμούν να συμμετάσχουν. Βασικό στοιχείο επίσης για την εγκυρότητα και την αξιοπιστία της ερευνητικής διαδικασίας είναι η ενημέρωση των συμμετεχόντων στην έρευνα για τους σκοπούς, τους στόχους και την πιθανή έκδοση ευρημάτων που εμπεριέχονται καθώς και για τη δημοσιοποίηση των δεδομένων της έρευνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

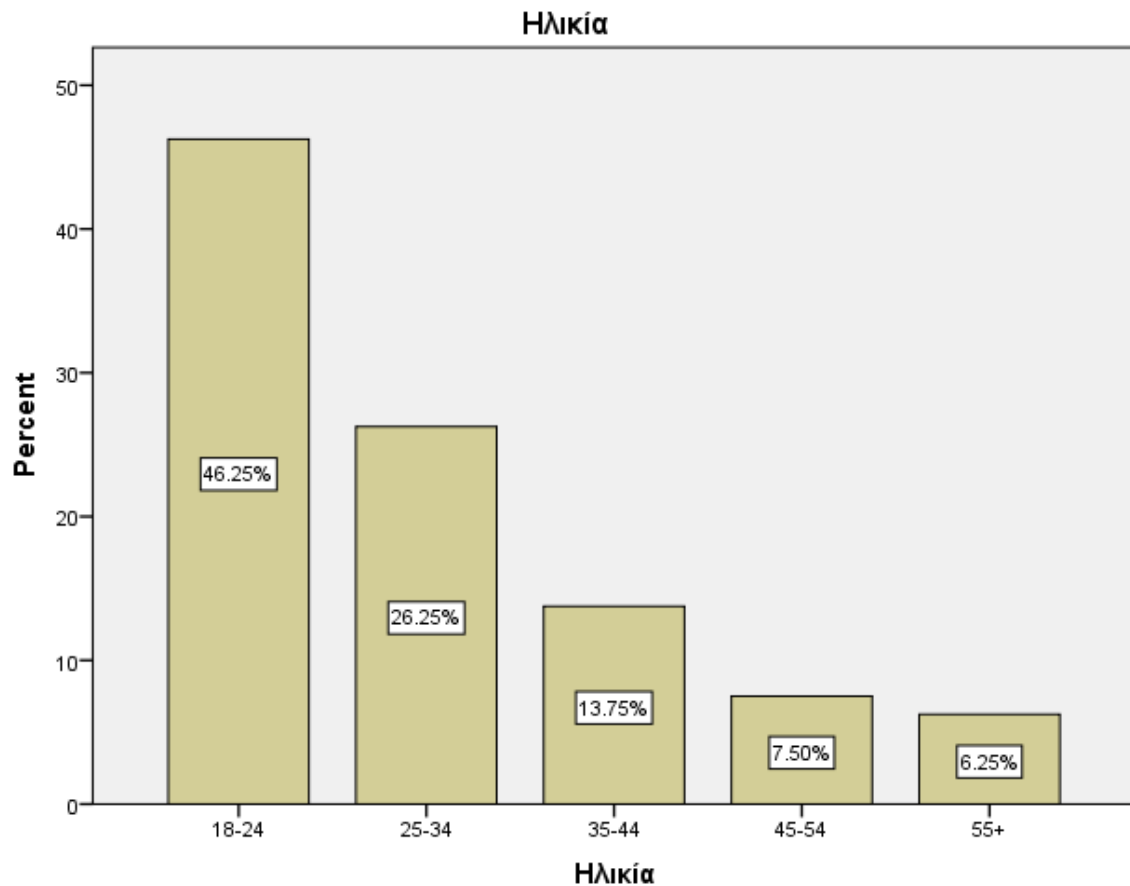
4.1 Δημογραφικά Στοιχεία

Από τα άτομα που έλαβαν μέρος στην συγκεκριμένη έρευνα σύμφωνα με την πρώτη ερώτηση των δημογραφικών στοιχείων ποσοστό 63,75% ανήκει στους άνδρες και ποσοστό 36,25% στις γυναίκες.



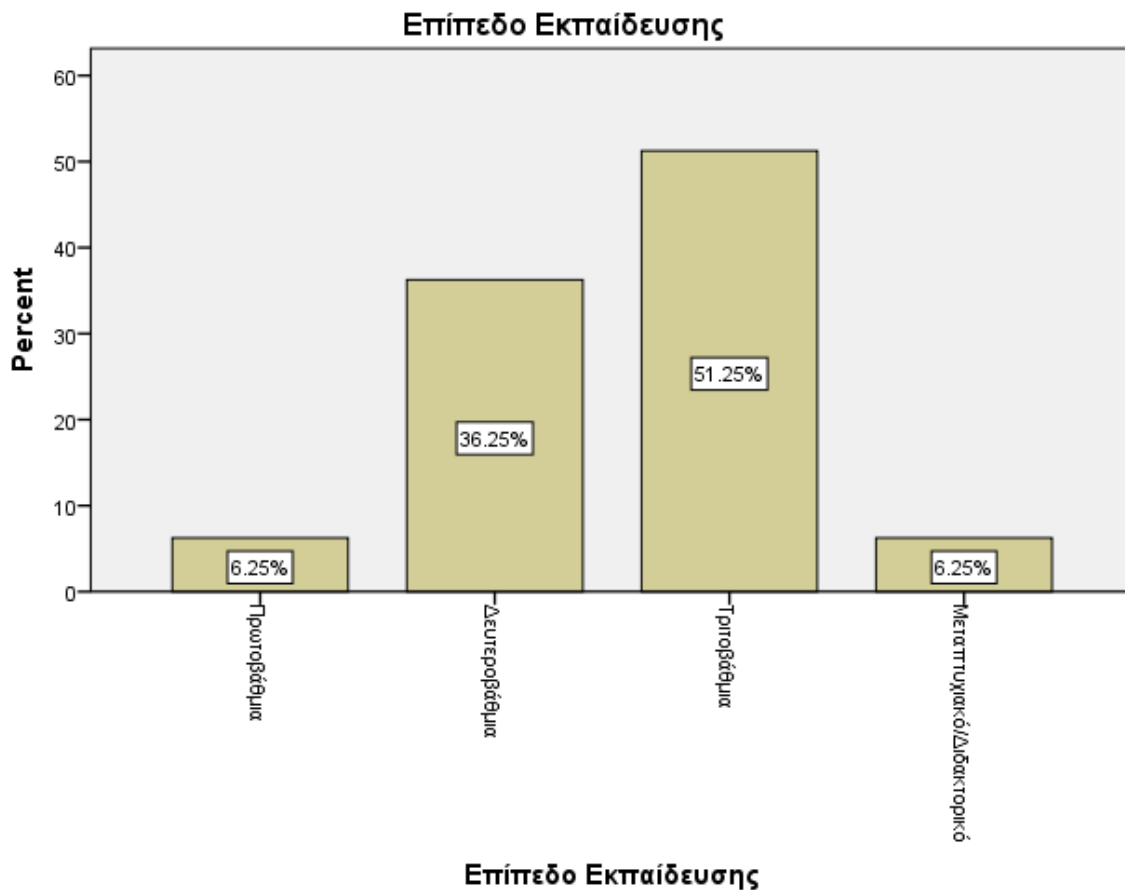
Σχεδιάγραμμα 1: Φύλο

Από τα άτομα που έλαβαν μέρος στη συγκεκριμένη έρευνα ποσοστό 46,3% έχει ηλικία μεταξύ 18-24 ετών και ποσοστό 26,3% ηλικία 25-34 ετών. Ακολουθούν με ποσοστό 13,8% όσοι έχουν ηλικία 35-44 ετών και με ποσοστό 7,5% όσοι έχουν ηλικία 45-54 ετών. Τέλος με ποσοστό 6,3% όσοι βρίσκονται σε ηλικία πάνω από 55 ετών.



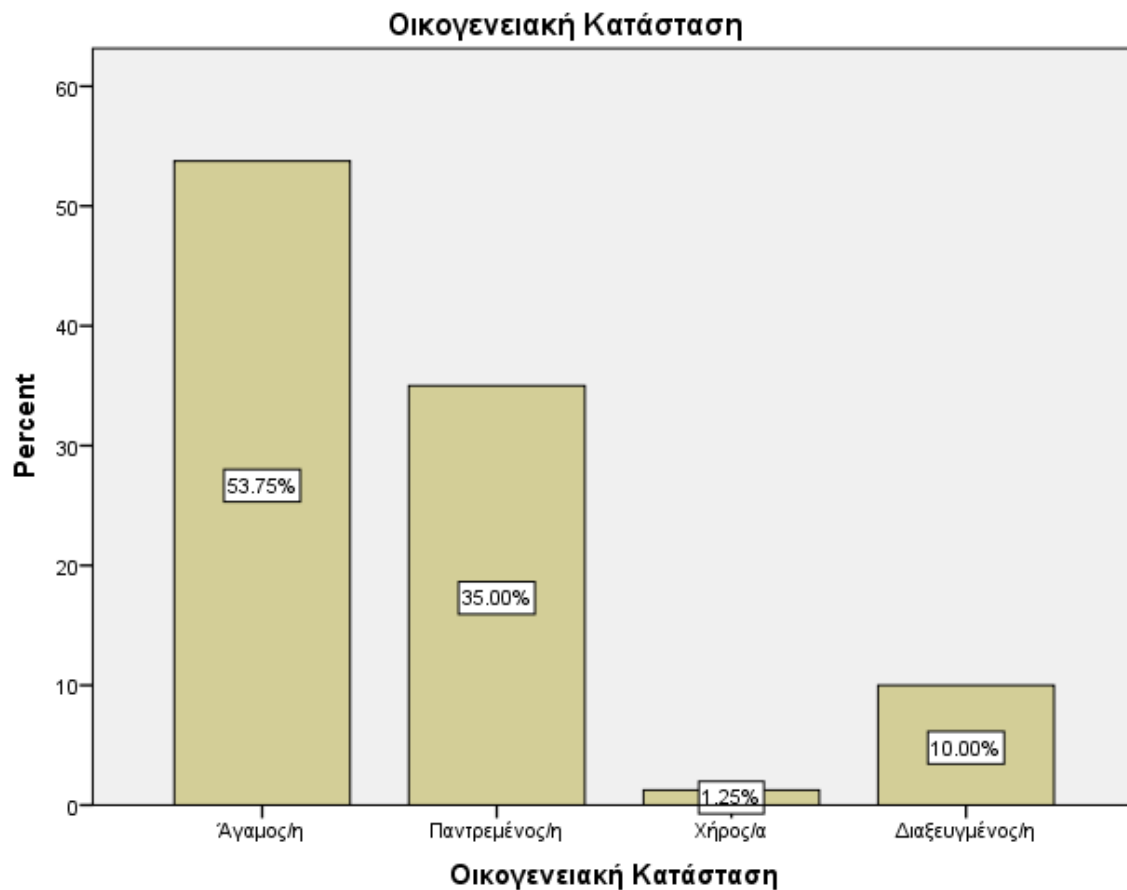
Σχεδιάγραμμα 2: Ηλικία

Το επίπεδο εκπαίδευσης των συμμετεχόντων στη συγκεκριμένη έρευνα είναι με ποσοστό 51,25% απόφοιτοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και με ποσοστό 36,25% απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ακολουθούν με ποσοστό 6,25% όσοι αντίστοιχα είναι απόφοιτοι Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος.



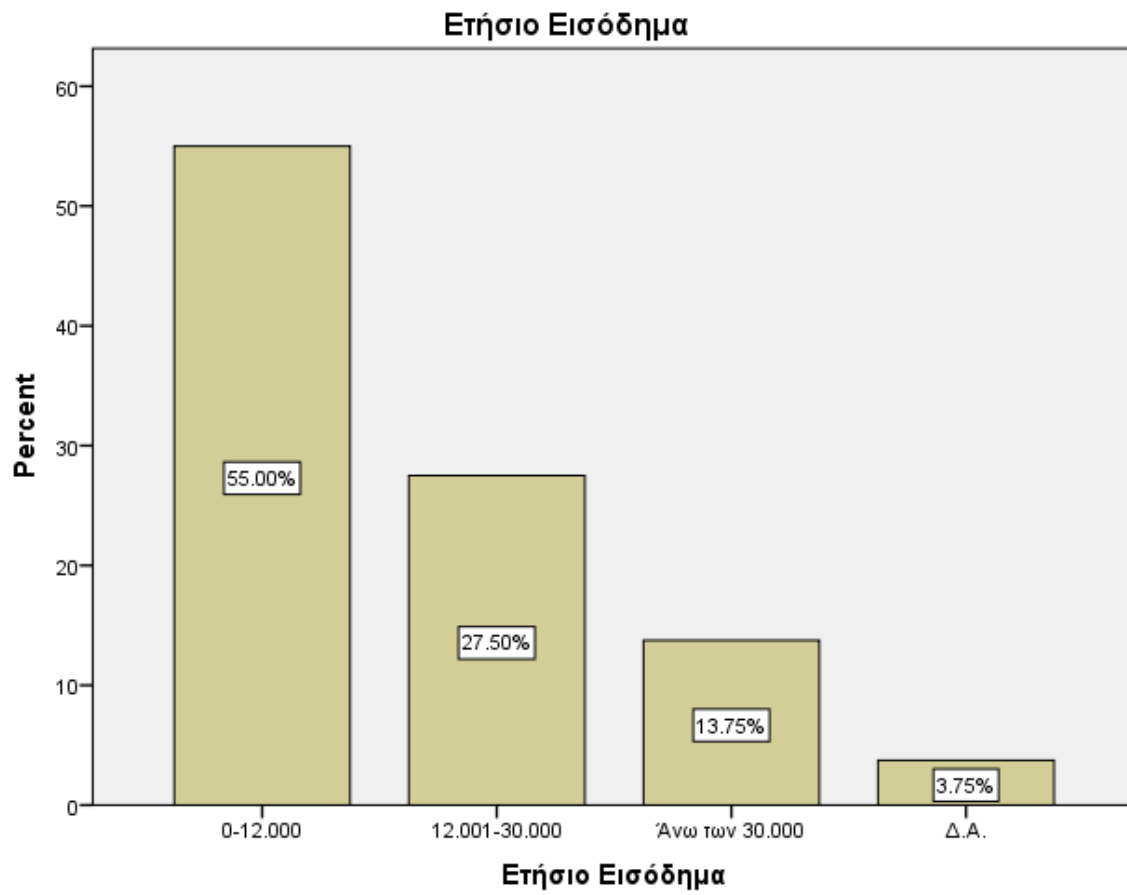
Σχεδιάγραμμα 3: Επίπεδο Εκπαίδευσης

Όσον αφορά την οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων στην συγκεκριμένη έρευνα ποσοστό 53,75% είναι άγαμοι και ποσοστό 35% έγγαμοι. Ακολουθούν με ποσοστό 10% τα διαζευγμένα άτομα και με ποσοστό 1,25% τα άτομα που έχουν χηρέψει.



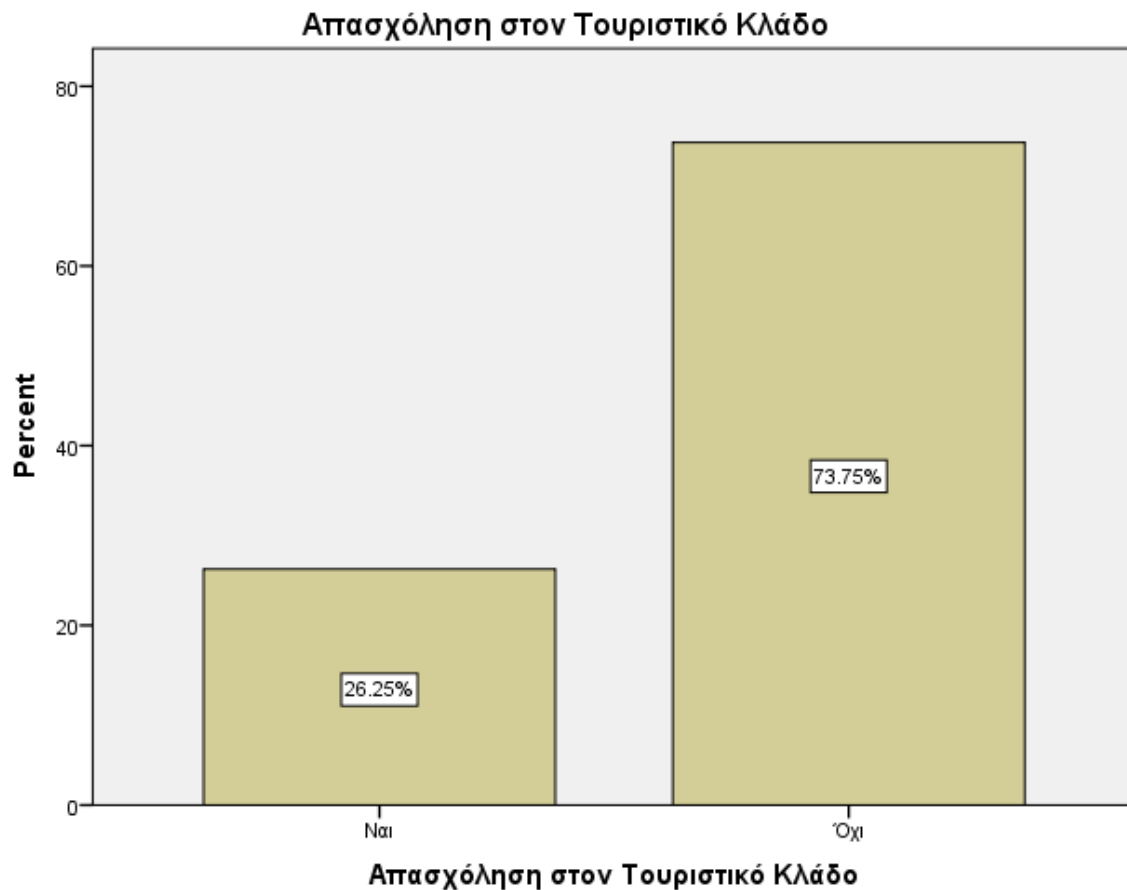
Σχεδιάγραμμα 4: Οικογενειακή Κατάσταση

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 55% των συμμετεχόντων έχουν ετήσιο εισόδημα 0-12.000 ευρώ και ποσοστό 27,50% 12.001-30.000 ευρώ. Ακολουθούν με ποσοστό όσοι έχουν ετήσιο εισόδημα άνω των 30.000 ευρώ. Τέλος, με ποσοστό 3,75% βρίσκονται όσοι δεν απάντησαν.



Σχεδιάγραμμα 5: Ετήσιο Εισόδημα

Από τα άτομα που έλαβαν μέρος στην συγκεκριμένη έρευνα, ποσοστό 73,75% δεν εργάζονται στον τουριστικό κλάδο και ποσοστό 26,25% εργάζονται στον τουριστικό κλάδο.



Σχεδιάγραμμα 6: Απασχόληση στον Τουριστικό Κλάδο

4.2 Οικονομία

Από τα άτομα που έλαβαν μέρος στην παρούσα έρευνα ποσοστό 55% αναφέρει ότι διαφωνεί πως η ποιότητα ζωής των ντόπιων έχει βελτιωθεί λόγω τουρισμού και ποσοστό 17,5% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 12,5% οι συμμετέχοντες που διαφωνούν απόλυτα και με ποσοστό 7,5% αντίστοιχα συμφωνούν απόλυτα και ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως η ποιότητα ζωής των ντόπιων έχει βελτιωθεί λόγω του τουρισμού.

Η Ποιότητα Ζωής των Ντόπιων Έχει Βελτιωθεί Λόγω του Τουρισμού

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Διαφωνώ	44	55.0	55.0
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	6	7.5	7.5
Συμφωνώ	14	17.5	17.5
Συμφωνώ Απόλυτα	6	7.5	7.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 7: Η Ποιότητα Ζωής των Ντόπιων Έχει Βελτιωθεί Λόγω του Τουρισμού

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ατόμων που έλαβαν μέρος στη συγκεκριμένη έρευνα ποσοστό 50% αναφέρει ότι συμφωνεί πως ο τουρισμός δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας στην πόλη της Ιεράπετρας, και ποσοστό 26.3% αναφέρει ότι ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί με αυτή την άποψη. Ακολουθούν με ποσοστό 12,5% οι συμμετέχοντες που συμφωνούν απόλυτα και με ποσοστό 6.3% που διαφωνούν. Τέλος, με ποσοστό 5% βρίσκονται εκείνοι που διαφωνούν απόλυτα πως ο τουρισμός δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας στην πόλη της Ιεράπετρας.

Ο Τουρισμός Δημιουργεί Νέες Θέσεις Εργασίας

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	4	5.0	5.0
Διαφωνώ	5	6.3	6.3
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	21	26.3	26.3
Συμφωνώ	40	50.0	50.0
Συμφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 8: Ο Τουρισμός Δημιουργεί Νέες Θέσεις Εργασίας

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ατόμων που έλαβαν μέρος στην έρευνα ποσοστό 27.5% συμφωνεί απόλυτα πως ο τουρισμός έχει προκαλέσει αύξηση του εισοδήματος των ντόπιων και ποσοστό 26,3% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 25% όσοι αναφέρουν ότι διαφωνούν και με ποσοστό 12,5% διαφωνούν απόλυτα. Τέλος, με ποσοστό 8,8% βρίσκονται τα άτομα που ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως ο τουρισμός έχει προκαλέσει αύξηση του εισοδήματος των ντόπιων.

Ο Τουρισμός Έχει Προκαλέσει Αύξηση του Εισοδήματος

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Διαφωνώ	20	25.0	25.0
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	7	8.8	8.8
Συμφωνώ	21	26.3	26.3
Συμφωνώ Απόλυτα	22	27.5	27.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 9: Ο Τουρισμός Έχει Προκαλέσει Αύξηση του Εισοδήματος

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχόντων στην συγκεκριμένη έρευνα ποσοστό 43.8% των συμμετεχόντων αναφέρει ότι συμφωνεί απόλυτα πως οι νέοι της Ιεράπετρας προτιμούν να ασχοληθούν με τον τουρισμό ως μισθωτοί και ποσοστό 41,3% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 8,8% οι συμμετέχοντες που διαφωνούν και με ποσοστό 6,3% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως οι νέοι της Ιεράπετρας προτιμούν να ασχοληθούν με τον τουρισμό ως μισθωτοί.

Οι νέοι της Ιεράπετρας Προτιμούν να Ασχοληθούν με τον Τουρισμό ως Μισθωτοί

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ	7	8.8	8.8
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	5	6.3	6.3
Valid Συμφωνώ	33	41.3	41.3
Valid Συμφωνώ Απόλυτα	35	43.8	43.8
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 10: Οι νέοι της Ιεράπετρας Προτιμούν να Ασχοληθούν με τον Τουρισμό ως Μισθωτοί

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 41.3% των συμμετεχόντων αναφέρει ότι συμφωνεί πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των τιμών των αγαθών και ποσοστό 25% συμφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 12,5% αντίστοιχα όσοι διαφωνούν απόλυτα και διαφωνούν, και τέλος με ποσοστό 8,8% βρίσκονται οι συμμετέχοντες που ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των τιμών των αγαθών.

Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση των Τιμών

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Valid Διαφωνώ	10	12.5	12.5
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	7	8.8	8.8
Valid Συμφωνώ	33	41.3	41.3
Valid Συμφωνώ Απόλυτα	20	25.0	25.0
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 11: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση των Τιμών

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 78,8% των συμμετεχόντων, συμφωνεί απόλυτα πως η προσέλκυση περισσότερων επενδύσεων λόγω του τουρισμού ενισχύει συνολικά την τοπική οικονομία και ποσοστό 12,5% ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 3,8% οι συμμετέχοντες που συμφωνούν και με ποσοστό 2,5% αντίστοιχα όσοι διαφωνούν απόλυτα και διαφωνούν, πως η προσέλκυση περισσότερων επενδύσεων λόγω του τουρισμού ενισχύει συνολικά την τοπική οικονομία.

Η Προσέλκυση Περισσότερων Επενδύσεων Ενισχύει την Τοπική Οικονομία

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	2	2.5	2.5
Διαφωνώ	2	2.5	2.5
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	10	12.5	12.5
Συμφωνώ	3	3.8	3.8
Συμφωνώ Απόλυτα	63	78.8	78.8
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 12: Η Προσέλκυση Περισσότερων Επενδύσεων Ενισχύει την Τοπική Οικονομία

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 46,3% των συμμετεχόντων αναφέρει πως διαφωνεί ότι ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των τιμών των ακινήτων και ποσοστό 22,5% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 18,8% όσοι ούτε διαφωνούν ούτε συμφωνούν και με ποσοστό 7,5% όσοι συμφωνούν απόλυτα. Τέλος, με ποσοστό 5% βρίσκονται όσοι συμφωνούν πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των τιμών των ακινήτων.

Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση των Τιμών των Ακινήτων

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	18	22.5	22.5
Διαφωνώ	37	46.3	46.3
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	15	18.8	18.8
Συμφωνώ	4	5.0	5.0
Συμφωνώ Απόλυτα	6	7.5	7.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 13: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση των Τιμών των Ακινήτων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 71,3% των συμμετεχόντων διαφωνεί πως ο τουρισμός προκαλεί ωφέλειες και νέες θέσεις εργασίας και σε άλλους τομείς της οικονομίας της Ιεράπετρας (π.χ. γεωργία, κτηνοτροφία, κατασκευές, κλπ) και ποσοστό 12,5% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 6.3% αντίστοιχα όσοι συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα, και τέλος με ποσοστό 3,8% εκείνοι που ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως ο τουρισμός προκαλεί ωφέλειες και νέες θέσεις εργασίας και σε άλλους τομείς της οικονομίας της Ιεράπετρας.

Ο Τουρισμός Προκαλεί Ωφέλειες και Νέες Θέσεις Εργασίας

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Διαφωνώ	57	71.3	71.3
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	3	3.8	3.8
Συμφωνώ	5	6.3	6.3
Συμφωνώ Απόλυτα	5	6.3	6.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 14: Ο Τουρισμός Προκαλεί Ωφέλειες και Νέες Θέσεις Εργασίας

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 75% των συμμετεχόντων διαφωνεί απόλυτα πως οι νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται λόγω του τουρισμού καλύπτονται κυρίως από αλλοδαπούς και ποσοστό 25% διαφωνεί με αυτή την άποψη.

Οι Νέες Θέσεις Εργασίας Καλύπτονται Κυρίως από Αλλοδαπούς

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	60	75.0	75.0	75.0
Valid Διαφωνώ	20	25.0	25.0	100.0
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 15: Οι Νέες Θέσεις Εργασίας Καλύπτονται Κυρίως από Αλλοδαπούς

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχόντων στην συγκεκριμένη έρευνα ποσοστό 92,5% συμφωνεί πως ο τουρισμός έχει προκαλέσει αύξηση της παραοικονομίας και ποσοστό 5% συμφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 2.5% όσοι αναφέρουν ότι διαφωνούν πως ο τουρισμός έχει προκαλέσει αύξηση της παραοικονομίας.

Ο Τουρισμός Έχει Προκαλέσει Αύξηση της Παραοικονομίας.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ	2	2.5	2.5	2.5
Valid Συμφωνώ	74	92.5	92.5	95.0
Valid Συμφωνώ Απόλυτα	4	5.0	5.0	100.0
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 16: Ο Τουρισμός Έχει Προκαλέσει Αύξηση της Παραοικονομίας

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 53,8% των συμμετεχόντων αναφέρει πως συμφωνεί απόλυτα πως ο τουρισμός έχει προσφέρει απασχόληση σε ανειδίκευτα και ανεκπαιδευτα άτομα και ποσοστό 21,3% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 8,85% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν και με ποσοστό 12,5% όσοι συμφωνούν. Τέλος, με ποσοστό 3,8% βρίσκονται οι συμμετέχοντες που διαφωνούν απόλυτα πως ο τουρισμός έχει προσφέρει απασχόληση σε ανειδίκευτα και ανεκπαιδευτα άτομα.

Ο Τουρισμός Έχει Προσφέρει Απασχόληση σε Ανειδίκευτα και Ανεκπαιδευτα Άτομα

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	3	3.8	3.8
Διαφωνώ	10	12.5	12.5
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	7	8.8	8.8
Συμφωνώ	17	21.3	21.3
Συμφωνώ Απόλυτα	43	53.8	53.8
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 17: Ο Τουρισμός Έχει Προσφέρει Απασχόληση σε Ανειδίκευτα και Ανεκπαιδευτα Άτομα

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 68,8% των συμμετεχόντων αναφέρει ότι διαφωνεί πως παρατηρείται διαρροή χρημάτων έξω από την αγορά της Ιεράπετρας για την αγορά εισαγόμενων προϊόντων από τις τουριστικές επιχειρήσεις και ποσοστό 26.3% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 5% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως παρατηρείται διαρροή χρημάτων έξω από την αγορά της Ιεράπετρας για την αγορά εισαγόμενων προϊόντων από τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Διαρροή Χρημάτων Έξω από την Αγορά της Ιεράπετρας για την Αγορά Εισαγόμενων Προϊόντων

	Frequency	Percent	Valid Percent
Διαφωνώ	55	68.8	68.8
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	4	5.0	5.0
Συμφωνώ	21	26.3	26.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 18: Διαρροή Χρημάτων Έξω από την Αγορά της Ιεράπετρας για την Αγορά Εισαγόμενων Προϊόντων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 77,5% των συμμετεχόντων συμφωνεί απόλυτα πως ο τουρισμός αυξάνει τις ευκαιρίες απασχόλησης των κατοίκων μόνο εποχικά και ποσοστό 12,5% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 10% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως ο τουρισμός αυξάνει τις ευκαιρίες απασχόλησης των κατοίκων μόνο εποχικά.

Ο Τουρισμός Αυξάνει τις Ευκαιρίες Απασχόλησης των Κατοίκων Μόνο Εποχικά

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	8	10.0	10.0
Συμφωνώ	10	12.5	12.5
Συμφωνώ Απόλυτα	62	77.5	77.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 19: Ο Τουρισμός Αυξάνει τις Ευκαιρίες Απασχόλησης των Κατοίκων Μόνο Εποχικά

4.3 Κοινωνία - Πολιτισμός

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 46,3% των συμμετεχόντων συμφωνεί πως η επαφή και η επικοινωνία με τους τουρίστες έχει θετική επίδραση στους ντόπιους και ποσοστό 25% ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 17,5% οι συμμετέχοντες που διαφωνούν και με ποσοστό 6,3% αυτοί που διαφωνούν απόλυτα. Τέλος, με ποσοστό 5% βρίσκονται τα άτομα που συμφωνούν απόλυτα πως η επαφή και η επικοινωνία με τους τουρίστες έχει θετική επίδραση στους ντόπιους.

Η Επαφή και η Επικοινωνία με τους Τουρίστες έχει Θετική Επίδραση στους Ντόπιους

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	5	6.3	6.3
Διαφωνώ	14	17.5	17.5
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	20	25.0	25.0
Συμφωνώ	37	46.3	46.3
Συμφωνώ Απόλυτα	4	5.0	5.0
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 20: Η Επαφή και η Επικοινωνία με τους Τουρίστες έχει Θετική Επίδραση στους Ντόπιους

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 58,8% των ατόμων διαφωνούν πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της εγκληματικότητας και ποσοστό 18,8% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 12,5% αυτοί που ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν και με ποσοστό 5% αντίστοιχα όσοι διαφωνούν απόλυτα και συμφωνούν απόλυτα πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της εγκληματικότητας.

Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Εγκληματικότητας

	Frequency	Percent	Valid Percent
--	-----------	---------	---------------

	Διαφωνώ Απόλυτα	4	5.0	5.0
	Διαφωνώ	47	58.8	58.8
Valid	Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	10	12.5	12.5
	Συμφωνώ	15	18.8	18.8
	Συμφωνώ Απόλυτα	4	5.0	5.0
	Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 21: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Εγκληματικότητας

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 35% των συμμετεχόντων συμφωνεί απόλυτα πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και ποσοστό 31,3% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 15% όσοι διαφωνούν απόλυτα και με 10% διαφωνούν. Τέλος με ποσοστό 8,8% βρίσκονται όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών.

Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Χρήσης Ναρκωτικών Ουσιών

	Frequency	Percent	Valid Percent
	Διαφωνώ Απόλυτα	12	15.0
	Διαφωνώ	8	10.0
Valid	Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	7	8.8
	Συμφωνώ	25	31.3
	Συμφωνώ Απόλυτα	28	35.0
	Total	80	100.0

Πίνακας 22: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Χρήσης Ναρκωτικών Ουσιών

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 73,8% των συμμετεχόντων αναφέρει ότι συμφωνεί απόλυτα πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της κατανάλωσης αλκοολούχων ποτών και ποσοστό 26.3% συμφωνεί.

Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Κατανάλωσης Αλκοολούχων Ποτών

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Συμφωνώ	21	26.3	26.3	26.3
Valid Συμφωνώ Απόλυτα	59	73.8	73.8	100.0
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 23: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Χρήσης Ναρκωτικών Ουσιών

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 43,8% των συμμετεχόντων αναφέρει ότι συμφωνεί πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της πορνείας και ποσοστό 35% συμφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 15% τα άτομα που ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν και με ποσοστό 5% όσοι διαφωνούν απόλυτα. Τέλος, με ποσοστό 1,3% βρίσκονται οι συμμετέχοντες που διαφωνούν πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της πορνείας.

Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Πορνείας

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	4	5.0	5.0
Valid Διαφωνώ	1	1.3	1.3
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	12	15.0	15.0
Valid Συμφωνώ	35	43.8	43.8
Valid Συμφωνώ Απόλυτα	28	35.0	35.0
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 24: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Πορνείας

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 51,3% των συμμετεχόντων διαφωνεί πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της επαιτείας και ποσοστό 27,5% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 12,5% οι συμμετέχοντες που συμφωνούν απόλυτα και με ποσοστό 6,3% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν. Τέλος, με ποσοστό 2,5% βρίσκονται οι συμμετέχοντες που συμφωνούν πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της επαιτείας.

Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Επαιτείας

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	22	27.5	27.5
Διαφωνώ	41	51.3	51.3
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	5	6.3	6.3
Συμφωνώ	2	2.5	2.5
Συμφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 25: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Επαιτείας

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτηθέντων στην παρούσα έρευνα ποσοστό 73,8% διαφωνεί πως οι ντόπιοι και ιδιαίτερα οι νέοι υιοθετούν τη συμπεριφορά και τα καταναλωτικά πρότυπα των τουριστών και ποσοστό 15% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 1,3% όσοι συμφωνούν πως οι ντόπιοι και ιδιαίτερα οι νέοι υιοθετούν τη συμπεριφορά και τα καταναλωτικά πρότυπα των τουριστών.

Οι Ντόπιοι Υιοθετούν τη Συμπεριφορά και τα Καταναλωτικά Πρότυπα των Τουριστών

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	20	25.0	25.0	25.0
Valid Διαφωνώ	59	73.8	73.8	98.8
Valid Συμφωνώ	1	1.3	1.3	100.0
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 26: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Επαιτείας

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτηθέντων της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 76,3% διαφωνεί πως ο τουρισμός οδηγεί στην εμπορευματοποίηση των ηθών και των εθίμων της Ιεράπετρας και ποσοστό 12,5% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 6,3% όσοι συμφωνούν και με ποσοστό 5% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως ο τουρισμός οδηγεί στην εμπορευματοποίηση των ηθών και των εθίμων της Ιεράπετρας.

Ο Τουρισμός Οδηγεί στην Εμπορευματοποίηση των Ηθών και των Εθίμων της Ιεράπετρας

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Valid Διαφωνώ	61	76.3	76.3
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	4	5.0	5.0
Valid Συμφωνώ	5	6.3	6.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 27: Ο Τουρισμός Προκαλεί Αύξηση της Επαιτείας

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 42,5% των συμμετεχόντων διαφωνεί πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε επαγγελματική κινητικότητα και ποσοστό 40% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 11,3% όσοι συμφωνούν και με ποσοστό 5% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν. Τέλος, με ποσοστό 1,3% βρίσκονται όσοι συμφωνούν απόλυτα πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε επαγγελματική κινητικότητα.

Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Επαγγελματική Κινητικότητα

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	32	40.0	40.0
Διαφωνώ	34	42.5	42.5
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	4	5.0	5.0
Συμφωνώ	9	11.3	11.3
Συμφωνώ Απόλυτα	1	1.3	1.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 28: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Επαγγελματική Κινητικότητα

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 48,8% αναφέρει ότι οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται εξαιτίας του τουρισμού κρατούν το νέο ντόπιο πληθυσμό στην Ιεράπετρα και ποσοστό 18,8% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 17,5% όσοι διαφωνούν απόλυτα και με ποσοστό 13,8% εκείνοι που συμφωνούν απόλυτα. Τέλος με ποσοστό 1,3% βρίσκονται όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται εξαιτίας του τουρισμού κρατούν το νέο ντόπιο πληθυσμό στην Ιεράπετρα.

Οι Θέσεις Εργασίας που Δημιουργούνται Εξαιτίας του Τουρισμού Κρατούν τον Πληθυσμό στην Ιεράπετρα

	Frequency	Percent	Valid Percent
Διαφωνώ Απόλυτα	14	17.5	17.5
Διαφωνώ	39	48.8	48.8
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	1	1.3	1.3
Συμφωνώ	15	18.8	18.8
Συμφωνώ Απόλυτα	11	13.8	13.8
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 29: Οι Θέσεις Εργασίας που Δημιουργούνται Εξαιτίας του Τουρισμού Κρατούν τον Πληθυσμό στην Ιεράπετρα

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 31,3% των συμμετεχόντων αναφέρει ότι διαφωνεί πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε μετακίνηση του πληθυσμού από τις αγροτικές περιοχές στην πόλη της Ιεράπετρας (αστυφιλία) και ποσοστό 27,5% ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 21,3% όσοι διαφωνούν απόλυτα και με ποσοστό 16,3% όσοι συμφωνούν απόλυτα. Τέλος, με ποσοστό 3,8% βρίσκονται όσοι συμφωνούν πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε μετακίνηση του πληθυσμού από τις αγροτικές περιοχές στην πόλη της Ιεράπετρας.

**Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Μετακίνηση του Πληθυσμού από τις Αγροτικές
Περιοχές στην Πόλη της Ιεράπετρας**

	Frequency	Percent	Valid Percent
Διαφωνώ Απόλυτα	17	21.3	21.3
Διαφωνώ	25	31.3	31.3
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	22	27.5	27.5
Συμφωνώ	3	3.8	3.8
Συμφωνώ Απόλυτα	13	16.3	16.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 30: Οι Θέσεις Εργασίας που Δημιουργούνται Εξαιτίας του Τουρισμού Κρατούν τον Πληθυσμό στην Ιεράπετρα

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα ποσοστό 35% αναφέρει ότι διαφωνεί πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε εγκατάλειψη παραδοσιακών επαγγελμάτων και ποσοστό 26,3% ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 21,3% όσοι συμφωνούν και με ποσοστό 12,5% όσοι διαφωνούν απόλυτα. Τέλος, με ποσοστό 5% βρίσκονται τα άτομα που συμφωνούν απόλυτα πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε εγκατάλειψη παραδοσιακών επαγγελμάτων.

Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Εγκατάλειψη Παραδοσιακών Επαγγελμάτων

	Frequency	Percent	Valid Percent
Διαφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Διαφωνώ	28	35.0	35.0
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	21	26.3	26.3
Συμφωνώ	17	21.3	21.3
Συμφωνώ Απόλυτα	4	5.0	5.0
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 31: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Εγκατάλειψη Παραδοσιακών Επαγγελμάτων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 41,3% των συμμετεχόντων αναφέρει πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε απώλεια γλωσσικών στοιχείων και θρησκευτικών και ποσοστό 38.8% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 18,8% όσοι συμφωνούν απόλυτα και τέλος με ποσοστό 1,3% όσοι συμφωνούν πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε απώλεια γλωσσικών στοιχείων και θρησκευτικών ιδεωδών.

**Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Απώλεια Γλωσσικών Στοιχείων και Θρησκευτικών
Ιδεωδών**

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	31	38.8	38.8
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	33	41.3	41.3
Valid Συμφωνώ	1	1.3	1.3
Valid Συμφωνώ Απόλυτα	15	18.8	18.8
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 32: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Απώλεια Γλωσσικών Στοιχείων και Θρησκευτικών Ιδεωδών

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 48.8% των συμμετεχόντων αναφέρει πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε αύξηση των διαζυγίων στην Ιεράπετρα και ποσοστό 33,8% ότι διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 7,5% αντίστοιχα όσοι διαφωνούν απόλυτα και συμφωνούν απόλυτα και με ποσοστό 2,5% όσοι συμφωνούν πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε αύξηση των διαζυγίων στην Ιεράπετρα.

Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αύξηση των Διαζυγίων στην Ιεράπετρα

	Frequency	Percent	Valid Percent
Διαφωνώ Απόλυτα	6	7.5	7.5
Διαφωνώ	27	33.8	33.8
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	39	48.8	48.8
Valid Συμφωνώ	2	2.5	2.5
Συμφωνώ Απόλυτα	6	7.5	7.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 33: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αύξηση των Διαζυγίων στην Ιεράπετρα

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 68,8% των συμμετεχόντων συμφωνεί πως ο τουρισμός προκαλεί εμπορευματοποίηση των ανθρώπινων σχέσεων και ποσοστό 18,8% συμφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 6,3% όσοι αντίστοιχα διαφωνούν και διαφωνούν απόλυτα πως ο τουρισμός προκαλεί εμπορευματοποίηση των ανθρώπινων σχέσεων.

Ο Τουρισμός Προκαλεί Εμπορευματοποίηση των Ανθρώπινων Σχέσεων

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Διαφωνώ Απόλυτα	5	6.3	6.3	6.3
Διαφωνώ	5	6.3	6.3	12.5
Valid Συμφωνώ	55	68.8	68.8	81.3
Συμφωνώ Απόλυτα	15	18.8	18.8	100.0
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 34: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αύξηση των Διαζυγίων στην Ιεράπετρα

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 86,3% των συμμετεχόντων στην συγκεκριμένη έρευνα αναφέρει ότι διαφωνεί απόλυτα πως ο συνωστισμός των τουριστών στις παραλίες προκαλεί αγανάκτηση και ποσοστό 12,5% ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 1,3% όσοι διαφωνούν πως ο συνωστισμός των τουριστών στις παραλίες προκαλεί αγανάκτηση.

Ο Συνωστισμός των Τουριστών στις Παραλίες Προκαλεί Αγανάκτηση

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	69	86.3	86.3
Διαφωνώ	1	1.3	1.3
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	10	12.5	12.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 35: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αύξηση των Διαζυγίων στην Ιεράπετρα

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 72,5% των συμμετεχόντων αναφέρει ότι ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί πως στην πόλη της Ιεράπετρας γίνονται σχέσεις και γάμοι μεταξύ ντόπιων και τουριστών / τουριστριών και ποσοστό 11,3% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 7,5% αντίστοιχα όσοι διαφωνούν και συμφωνούν και με ποσοστό 1,3% όσοι συμφωνούν απόλυτα πως στην πόλη της Ιεράπετρας γίνονται σχέσεις και γάμοι μεταξύ ντόπιων και τουριστών / τουριστριών.

Στην Πόλη της Ιεράπετρας Γίνονται Σχέσεις και Γάμοι Μεταξύ Ντόπιων και Τουριστών

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	9	11.3	11.3
Διαφωνώ	6	7.5	7.5
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	58	72.5	72.5
Συμφωνώ	6	7.5	7.5
Συμφωνώ Απόλυτα	1	1.3	1.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 36: Στην Πόλη της Ιεράπετρας Γίνονται Σχέσεις και Γάμοι Μεταξύ Ντόπιων και Τουριστών

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 41,3% των συμμετεχόντων αναφέρει ότι διαφωνεί απόλυτα πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε αναβίωση ξεχασμένων εθίμων και στην αναζωογόνηση της χειροτεχνίας και άλλων μορφών τέχνης.

Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αναβίωση Ξεχασμένων Εθίμων

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	33	41.3	41.3
Διαφωνώ	3	3.8	3.8
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	18	22.5	22.5
Συμφωνώ	5	6.3	6.3
Συμφωνώ Απόλυτα	21	26.3	26.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 37: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αναβίωση Ξεχασμένων Εθίμων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 52,5% των συμμετεχόντων συμφωνεί πως οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που απευθύνονται στους τουρίστες χαρακτηρίζονται από έλλειψη αυθεντικότητας και ποσοστό 47,5% διαφωνεί.

Οι Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Χαρακτηρίζονται από Έλλειψη Αυθεντικότητας

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ	38	47.5	47.5	47.5
Valid Συμφωνώ	42	52.5	52.5	100.0
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 38: Οι Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Χαρακτηρίζονται από Έλλειψη Αυθεντικότητας

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 43,8% ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε αύξηση των εισοδημάτων των γυναικών και συνεπώς στη μεγαλύτερη ανεξαρτητοποίησή τους και ποσοστό 27,5% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 26,5% τα άτομα που διαφωνούν και με ποσοστό 2,5% όσοι συμφωνούν πως ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε αύξηση των εισοδημάτων των γυναικών και συνεπώς στη μεγαλύτερη ανεξαρτητοποίησή τους.

Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αύξηση των Εισοδημάτων των Γυναικών

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	22	27.5	27.5
Valid Διαφωνώ	21	26.3	26.3
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	35	43.8	43.8
Valid Συμφωνώ	2	2.5	2.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 39: Ο Τουρισμός Έχει Οδηγήσει σε Αύξηση των Εισοδημάτων των Γυναικών

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 41,3% αναφέρει ότι συμφωνεί πως ο τουρισμός κάνει τους ανθρώπους να λειτουργούν ανταγωνιστικά αντί να αλληλοβοηθούνται σε ένα συλλογικό πλαίσιο, και ποσοστό 18,8% διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 15% όσοι διαφωνούν απόλυτα και με ποσοστό 12,5% αντίστοιχα όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν και συμφωνούν απόλυτα πως ο τουρισμός κάνει τους ανθρώπους να λειτουργούν ανταγωνιστικά αντί να αλληλοβοηθούνται σε ένα συλλογικό πλαίσιο.

Ο Τουρισμός Κάνει τους Ανθρώπους να Λειτουργούν Ανταγωνιστικά

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	12	15.0	15.0
Διαφωνώ	15	18.8	18.8
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	10	12.5	12.5
Συμφωνώ	33	41.3	41.3
Συμφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 40: Ο Τουρισμός Κάνει τους Ανθρώπους να Λειτουργούν Ανταγωνιστικά

4.4 Περιβάλλον

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 50% των συμμετεχόντων αναφέρει ότι συμφωνεί πως τα έργα υποδομής που έχουν γίνει για την εξυπηρέτηση των τουριστών είναι παράλληλα και προς όφελος των ντόπιων και ποσοστό 27,5% διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 12,5% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν και με ποσοστό 10% όσοι διαφωνούν απόλυτα πως τα έργα υποδομής που έχουν γίνει για την εξυπηρέτηση των τουριστών είναι παράλληλα και προς όφελος των ντόπιων.

Τα Έργα Υποδομής για την Εξυπηρέτηση των Τουριστών Είναι και προς Όφελος των Ντόπιων

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	8	10.0	10.0
Διαφωνώ	22	27.5	27.5
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	10	12.5	12.5
Συμφωνώ	40	50.0	50.0
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 41: Τα Έργα Υποδομής για την Εξυπηρέτηση των Τουριστών Είναι και προς Όφελος των Ντόπιων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 43,8% των συμμετεχόντων αναφέρει πως διαφωνεί με την άποψη πως εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται η ατμοσφαιρική ρύπανση και ποσοστό 27,5% αντίστοιχα συμφωνεί απόλυτα και συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 1,3% όσοι διαφωνούν απόλυτα πως εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται η ατμοσφαιρική ρύπανση.

Εξαιτίας του Τουρισμού, Αυξάνεται η Ατμοσφαιρική Ρύπανση

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	1	1.3	1.3	1.3
Διαφωνώ	35	43.8	43.8	45.0
Valid Συμφωνώ	22	27.5	27.5	72.5
Συμφωνώ Απόλυτα	22	27.5	27.5	100.0
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 42: Τα Έργα Υποδομής για την Εξυπηρέτηση των Τουριστών Είναι και προς Όφελος των Ντόπιων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 63,8% αναφέρει πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί πως εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται το κυκλοφοριακό πρόβλημα και ποσοστό 12,5% συμφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 11,3% όσοι διαφωνούν απόλυτα και με ποσοστό 6,3% αντίστοιχα όσοι διαφωνούν και συμφωνούν πως εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται το κυκλοφοριακό πρόβλημα.

Εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται το κυκλοφοριακό πρόβλημα

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	9	11.3	11.3
Διαφωνώ	5	6.3	6.3
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	51	63.8	63.8
Συμφωνώ	5	6.3	6.3
Συμφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 43: Τα Έργα Υποδομής για την Εξυπηρέτηση των Τουριστών Είναι και προς Όφελος των Ντόπιων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 46,3% αναφέρει πως συμφωνεί ότι εξαιτίας του τουρισμού αυξάνεται η θαλάσσια ρύπανση και ποσοστό 27,5% ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 26,3% όσοι συμφωνούν απόλυτα πως εξαιτίας του τουρισμού αυξάνεται η θαλάσσια ρύπανση.

Εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται η θαλάσσια ρύπανση

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	22	27.5	27.5
Valid Συμφωνώ	37	46.3	46.3
Valid Συμφωνώ Απόλυτα	21	26.3	26.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 44: Εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται η θαλάσσια ρύπανση

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 56,3% αναφέρει ότι διαφωνεί πως τους καλοκαιρινούς μήνες προκαλείται έλλειψη σε νερό λόγω της αυξημένης κατανάλωσης από τις τουριστικές επιχειρήσεις και τους τουρίστες και ποσοστό 17,5% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 12,5% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν και με ποσοστό 7,5% όσοι συμφωνούν απόλυτα. Τέλος, με ποσοστό 6,3% βρίσκονται όσοι διαφωνούν απόλυτα πως τους καλοκαιρινούς μήνες προκαλείται έλλειψη σε νερό λόγω της αυξημένης κατανάλωσης από τις τουριστικές επιχειρήσεις και τους τουρίστες.

Τους καλοκαιρινούς μήνες προκαλείται έλλειψη σε νερό

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	5	6.3	6.3
Valid Διαφωνώ	45	56.3	56.3
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	10	12.5	12.5
Valid Συμφωνώ	14	17.5	17.5
Valid Συμφωνώ Απόλυτα	6	7.5	7.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 45: Τους καλοκαιρινούς μήνες προκαλείται έλλειψη σε νερό

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 63,8% διαφωνεί πως η κατασκευή έργων τουριστικής υποδομής (π.χ. γηπέδων γκολφ) έχει οδηγήσει σε καταστροφή ή υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και ποσοστό 36,3% συμφωνεί.

Η κατασκευή έργων τουριστικής υποδομής έχει οδηγήσει σε καταστροφή ή υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ	51	63.8	63.8	63.8
Valid Συμφωνώ	29	36.3	36.3	100.0
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 46: Τους καλοκαιρινούς μήνες προκαλείται έλλειψη σε νερό

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 63,8% αναφέρει ότι διαφωνεί πως ο τουρισμός βοηθά στη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς της Ιεράπετρας και ποσοστό 33,8% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 2,5% όσοι συμφωνούν απόλυτα πως ο τουρισμός βοηθά στη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς της Ιεράπετρας.

Ο τουρισμός βοηθά στη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς της Ιεράπετρας

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	27	33.8	33.8	33.8
Valid Διαφωνώ	51	63.8	63.8	97.5
Valid Συμφωνώ Απόλυτα	2	2.5	2.5	100.0
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 47: Τους καλοκαιρινούς μήνες προκαλείται έλλειψη σε νερό

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 43,8% αναφέρει πως συμφωνεί ότι ο τουρισμός συμβάλλει στη προστασία, διατήρηση και αναπαλαίωση ιστορικών κτιρίων και μνημείων της πόλης της Ιεράπετρας και ποσοστό 41,3% συμφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 12,5% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως ο τουρισμός συμβάλλει στη προστασία, διατήρηση και αναπαλαίωση ιστορικών κτιρίων και μνημείων της πόλης της Ιεράπετρας και με ποσοστό 2,5% όσοι διαφωνούν απόλυτα.

Ο τουρισμός συμβάλλει στη προστασία, διατήρηση και αναπαλαίωση ιστορικών κτιρίων

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	2	2.5	2.5
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	10	12.5	12.5
Valid Συμφωνώ	35	43.8	43.8
Valid Συμφωνώ Απόλυτα	33	41.3	41.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 48: Ο τουρισμός συμβάλλει στη προστασία, διατήρηση και αναπαλαίωση ιστορικών κτιρίων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 85% διαφωνεί πως η κατασκευή τουριστικής υποδομής έχει οδηγήσει σε αισθητική ακαλαισθησία και υποβάθμιση του τοπίου και ποσοστό 10% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 2,5% όσοι διαφωνούν απόλυτα και ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως η κατασκευή τουριστικής υποδομής έχει οδηγήσει σε αισθητική ακαλαισθησία και υποβάθμιση του τοπίου.

Η κατασκευή τουριστικής υποδομής έχει οδηγήσει σε αισθητική ακαλαισθησία

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	2	2.5	2.5
Διαφωνώ	68	85.0	85.0
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	2	2.5	2.5
Συμφωνώ	8	10.0	10.0
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 49: Η κατασκευή τουριστικής υποδομής έχει οδηγήσει σε αισθητική ακαλαισθησία

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 25% αντίστοιχα διαφωνεί απόλυτα, ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί, συμφωνεί, και συμφωνεί απόλυτα πως ο τουρισμός έχει ενισχύσει την αυθαίρετη δόμηση.

Ο τουρισμός έχει ενισχύσει την αυθαίρετη δόμηση

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	20	25.0	25.0
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	20	25.0	25.0
Valid Συμφωνώ	20	25.0	25.0
Συμφωνώ Απόλυτα	20	25.0	25.0
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 50: Ο τουρισμός έχει ενισχύσει την αυθαίρετη δόμηση

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 43,8% των συμμετεχόντων διαφωνεί πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των απορριμμάτων και προβλήματα στη διαχείρισή τους και ποσοστό 12,5% διαφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 23,8% όσοι συμφωνούν απόλυτα και με ποσοστό 15% όσοι συμφωνούν Τέλος,

με ποσοστό 12,5% βρίσκονται όσοι συμφωνούν και με ποσοστό 5% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των απορριμμάτων και προβλήματα στη διαχείρισή τους.

Ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των απορριμμάτων

	Frequency	Percent	Valid Percent
Διαφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Διαφωνώ	35	43.8	43.8
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	4	5.0	5.0
Συμφωνώ	12	15.0	15.0
Συμφωνώ Απόλυτα	19	23.8	23.8
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 51: Ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των απορριμμάτων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 55% θεωρεί ότι υπεύθυνοι για τα προβλήματα στην Ιεράπετρα είναι οι ντόπιοι λόγω έλλειψης υπευθυνότητας και ποσοστό 31,3% η εμπλοκή επαγγελματιών στον τουρισμό. Ακολουθούν με ποσοστό 8,8% όσοι θεωρούν ότι υπεύθυνος για τα προβλήματα στην Ιεράπετρα είναι ο Δήμος Ιεράπετρας και με ποσοστό 3,8% όλοι. Τέλος, ποσοστό 1,3% θεωρεί ότι το κράτος είναι υπεύθυνο για τα προβλήματα στην Ιεράπετρα.

Υπεύθυνος για τα Προβλήματα στην Ιεράπετρα Εξαιτίας του Τουρισμού

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Το Κράτος	1	1.3	1.3
Ο Δήμος Ιεράπετρας	7	8.8	8.8
Οι Ντόπιοι Λόγω Έλλειψης Υπευθυνότητας	44	55.0	55.0
Η Εμπλοκή μη Επαγγελματιών στον Τουρισμό	25	31.3	31.3
Όλοι	3	3.8	3.8
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 52: Υπεύθυνος για τα Προβλήματα στην Ιεράπετρα Εξαιτίας του Τουρισμού

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 30% θεωρεί ότι η τουριστική ανάπτυξη της Ιεράπετρας θα πρέπει να ακολουθεί τις αρχές της αειφορίας και ποσοστό 22,5% διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 20% όσοι συμφωνούν και με ποσοστό 15% συμφωνούν απόλυτα. Τέλος, με ποσοστό 12,5% βρίσκονται όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν ότι η τουριστική ανάπτυξη της Ιεράπετρας θα πρέπει να ακολουθεί τις αρχές της αειφορίας.

Η τουριστική ανάπτυξη της Ιεράπετρας θα πρέπει να ακολουθεί τις αρχές της αειφορίας

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	24	30.0	30.0
Διαφωνώ	18	22.5	22.5
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	10	12.5	12.5
Συμφωνώ	16	20.0	20.0
Συμφωνώ Απόλυτα	12	15.0	15.0
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 53: Υπεύθυνος για τα Προβλήματα στην Ιεράπετρα Εξαιτίας του Τουρισμού

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 41,3% συμφωνεί απόλυτα πως είναι αναγκαία η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού και ποσοστό 36,3% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 12,5% όσοι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν και τέλος με ποσοστό 5% όσοι αντίστοιχα διαφωνούν και διαφωνούν απόλυτα ότι είναι αναγκαία η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Αναγκαία η Ανάπτυξη Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	4	5.0	5.0
Διαφωνώ	4	5.0	5.0
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	10	12.5	12.5
Συμφωνώ	29	36.3	36.3
Συμφωνώ Απόλυτα	33	41.3	41.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 54: Αναγκαία η Ανάπτυξη Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας, ποσοστό 38,8% των συμμετεχόντων αναφέρει ότι συμφωνεί πως η ανάδειξη και προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος γίνεται με εισοδήματα από τον τουρισμό και ποσοστό 27,5% ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 17,5% όσοι διαφωνούν και με ποσοστό 12,5% όσοι συμφωνούν απόλυτα. Τέλος, με ποσοστό 3,8% βρίσκονται τα άτομα που διαφωνούν απόλυτα πως η ανάδειξη και προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος γίνεται με εισοδήματα από τον τουρισμό

**Ανάδειξη και Προστασία του Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος με Εισοδήματα
από τον Τουρισμό**

	Frequency	Percent	Valid Percent
Διαφωνώ Απόλυτα	3	3.8	3.8
Διαφωνώ	14	17.5	17.5
Valid Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	22	27.5	27.5
Συμφωνώ	31	38.8	38.8
Συμφωνώ Απόλυτα	10	12.5	12.5
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 55: Ανάδειξη και Προστασία του Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος με Εισοδήματα από τον Τουρισμό

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 46,3% συμφωνεί πως η περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη της Ιεράπετρας θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα στρατηγικού σχεδιασμού και δημόσιας διαβούλευσης και ποσοστό 36,3% συμφωνεί απόλυτα. Ακολουθούν με ποσοστό 7,5% όσοι διαφωνούν απόλυτα και με ποσοστό 5% όσοι αντίστοιχα διαφωνούν και ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν πως η περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη της Ιεράπετρας θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα στρατηγικού σχεδιασμού και δημόσιας διαβούλευσης.

Τουριστική Ανάπτυξη της Ιεράπετρας με Στρατηγικό Σχεδιασμό

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	6	7.5	7.5
Διαφωνώ	4	5.0	5.0
Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	4	5.0	5.0
Συμφωνώ	37	46.3	46.3
Συμφωνώ Απόλυτα	29	36.3	36.3
Total	80	100.0	100.0

Πίνακας 56: Ανάδειξη και Προστασία του Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος με Εισοδήματα από τον Τουρισμό

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 81,3% συμφωνεί απόλυτα πως πρέπει να επιτευχθεί τουρισμός δωδεκάμηνης διάρκειας και ποσοστό 13,8% συμφωνεί. Ακολουθούν με ποσοστό 3,8% τα άτομα που διαφωνούν και με ποσοστό 1,3% όσοι διαφωνούν απόλυτα πως πρέπει να επιτευχθεί τουρισμός δωδεκάμηνης διάρκειας.

Επίτευξη Τουρισμού Δωδεκάμηνης Διάρκειας

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ Απόλυτα	1	1.3	1.3	1.3
Διαφωνώ	3	3.8	3.8	5.0
Συμφωνώ	11	13.8	13.8	18.8
Συμφωνώ Απόλυτα	65	81.3	81.3	100.0
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 57: Ανάδειξη και Προστασία του Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος με Εισοδήματα από τον Τουρισμό

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της συγκεκριμένης έρευνας ποσοστό 58,8% συμφωνεί πως οι υποδομές της πόλης της Ιεράπετρας χρειάζονται βελτίωση και ποσοστό 41,3% συμφωνεί απόλυτα.

Ανάγκη Βελτίωσης των Υποδομών της Πόλης της Ιεράπετρας

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Συμφωνώ	47	58.8	58.8	58.8
Valid Συμφωνώ	33	41.3	41.3	100.0
Απόλυτα				
Total	80	100.0	100.0	

Πίνακας 58: Ανάγκη Βελτίωσης των Υποδομών της Πόλης της Ιεράπετρας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εντύπωση ότι με τον τουρισμό ένας τόπος θα οδηγηθεί σε ευημερία οδήγησε πολλά κράτη στην προσπάθεια να αναζητήσουν κίνητρα για να προσελκύσουν τουρίστες. Παρατηρείται περιοχές που παλαιότερα δεν είχαν καμία σχέση με τον τουρισμό να μετατρέπονται με γρήγορο ρυθμό σε τουριστικά κέντρα. Αυτό έγινε μάλιστα, χωρίς στις περισσότερες φορές να υπάρχουν οι απαραίτητες υποδομές. Όπως ήταν φυσικό οι περιοχές αυτές δέχτηκαν τις επιπτώσεις από τον τουρισμό χωρίς να είναι έτοιμες να τις αντιμετωπίσουν.

Οι σημαντικότερες μεταξύ των θετικών επιπτώσεων είναι η ανακαίνιση και η συντήρηση παλαιών κτιρίων, η κατασκευή έργων υποδομής (δρόμοι, αεροδρόμια, λιμάνια), η προστασία των αρχαιολογικών χώρων γιατί παρέχει κίνητρα και βοηθάει στις εγκρίσεις χρηματοδοτήσεων, η διατήρηση του καθαρού περιβάλλοντος, η οικονομική ανάπτυξη, η κάλυψη θέσεων εργασίας κα.

Αντίθετα οι κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον είναι η καταστροφή του περιβάλλοντος, η ρύπανση των ακτών της θάλασσας, η παραμόρφωση της αισθητικής του τοπίου, η καταστροφή παραδοσιακών αρχιτεκτονικών γραφικών οικοδομημάτων, η καταπάτηση αρχαιολογικών χώρων κ.α..

Η Ιεράπετρα αποτελεί έναν από τους δημοφιλείς προορισμούς στο νησί της Κρήτης. Σύμφωνα με την παρούσα έρευνα η ποιότητα των ντόπιων δεν έχει βελτιωθεί από τον τουρισμό ενώ έχουν δημιουργηθεί στην περιοχή νέες θέσεις εργασίας, μόνο όμως στον συγκεκριμένο τομέα. Οι συγκεκριμένες θέσεις καλύπτονται ακόμα και από ανειδίκευτα και ανεκπαίδευτα άτομα. Το εισόδημα των ντόπιων έχει βελτιωθεί αρκετά και πολλοί νέοι προτιμούν να ασχοληθούν με τον τουρισμό ως μισθωτοί.

Ο τουρισμός έχει προκαλέσει αύξηση των αγαθών, ενώ η προσέλκυση περισσότερων επενδύσεων λόγω τουρισμού ενισχύει συνολικά την τοπική οικονομία παρόλο που παρατηρείται μεγάλο ποσοστό αύξησης της παραοικονομίας. Οι τιμές των ακινήτων στην Ιεράπετρα παραμένουν σταθερές. Οι τουριστικές επιχειρήσεις στην Ιεράπετρα παρατηρείται ότι δεν χρησιμοποιούν κεφάλαια για την αγορά εισαγόμενων προϊόντων.

Η επαφή και η επικοινωνία με τους τουρίστες έχει θετική επίδραση στους κατοίκους, ενώ δεν παρατηρείται αύξηση της εγκληματικότητας παρόλο που

παρατηρείται αύξηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών, της κατανάλωσης αλκοολούχων ποτών και της πορνείας.

Οι ντόπιοι και κυρίως τα νεαρά άτομα δεν υιοθετούν τη συμπεριφορά και τα καταναλωτικά πρότυπα των τουριστών, και ο τουρισμός δεν οδηγεί στην εμπορευματοποίηση των ηθών και των εθίμων της πόλης.

Τέλος, δεν παρατηρείται ότι ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε μετακίνηση του πληθυσμού από τις αγροτικές περιοχές και στην εγκατάλειψη των παραδοσιακών επαγγελμάτων.

Συμπεραίνουμε λοιπόν, ότι ο τουρισμός πρέπει να αναπτύσσεται με κάποια ισορροπία σε ένα τόπο έτσι ώστε να εξασφαλίζει από αυτό όσο το δυνατόν περισσότερα οφέλη αλλά και να ελαχιστοποιεί συγχρόνως τις αρνητικές συνέπειες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

1. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ιεράπετρας 2014-2015. Α' Στάδιο: Στρατηγικός Σχεδιασμός Δήμος Ιεράπετρας.
2. Ηγουμενάκης, Ν., Κραβαρίτης, Κ. & Λύτρας, Π. (1999). *Εισαγωγή στον Τουρισμό*. Αθήνα: Εκδόσεις Intebooks.
3. Ρούπας, Β. (1993). *Αρχές Τουρισμού*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων.
4. Ρούπας, Β. & Λαλούμης, Δ. (1998). *Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Σταμούλης.
5. Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια Δήμου Ιεράπετρας, Μάρτιος, 2014

Ξένη Βιβλιογραφία

1. Archer, B., Cooper, C. & Ruhanen, L. (2005). The Positive and Negative Impacts of Tourism. In: *Global Tourism* (ed), Theobald, W., Amsterdam: Elsevier.
2. Beeton, S. (2006). *Community development through tourism*. Australia: Land Links.
3. Brown, O. (1998). In search of an appropriate form of tourism for Africa: lessons from the past and suggestions for the future. *Tourism Management*, vol.19, no. 3.
4. Fennel, D (2007). *Ecotourism*. London: Routledge.
5. Goeldner, C. & Ritchie, B. (2012). *Tourism. Principles, Practices, Philosophies*, New Jersey: John Wiley & Sons.
6. Hester, J. (1990). The sacred structure of small towns. *Small Town*, vol. 20.
7. Holden, A. (2003). In need of new environmental ethics for tourism?. *Annals of Tourism Research*, vol. 30, no. 1.
8. MacLeod, D. (2004). *Tourism, globalisation and cultural change: An island community perspective*. New York: Channel View.
9. Mason, P. (2003). *Tourism Impacts, Planning and Management*, Amsterdam: Butterworth-Heinemann.

10. Mastny, L. (2001). *Treading Lightly: New Paths for International Tourism*. Worldwatch Paper 159. Washington, DC: Worldwatch Institute.
11. Nyaupane, G. P., Morais, D. B. & Dowler, L. (2006). The role of community involvement and number/type of visitors on tourism impacts: A controlled comparison of Annapurna, Nepal and Northwest Yunann, Nepal. *Tourism Management*, 27.
12. Reisinger, Y. (2009). *International tourism, cultures and behavior*. Oxford: Butterworth-Heinemann,
13. Sharpley, R. (2006). *Travel and Tourism*. London: SAGE.
14. Swarbrooke, J. (1999). *Sustainable Tourism Management*. New York: CABI.
15. Tosun, C., D. J. Timothy, & Y. Öztürk (2003). Tourism Growth, National Development and Regional Inequality in Turkey. *Journal of Sustainable Tourism*, vol. 11.
16. UN World Tourism Organisation (UNWTO) (2008). *σ*. Madrid: UNWTO and World Tourism Barometer.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

«Οι επιπτώσεις της τουριστικής ανάπτυξης στην πόλη της Ιεράπετρας»

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ

Η έρευνα αυτή πραγματοποιείται στα πλαίσια πτυχιακής εργασίας και σκοπό έχει να εξετάσει τις επιπτώσεις (οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές) που έχει επιφέρει ο τουρισμός στην πόλη της Ιεράπετρας. Η συμμετοχή σας είναι ιδιαίτερα σημαντική για την ολοκλήρωση της έρευνας και σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας. Επιπλέον, θα ήθελα να τονίσω ότι όλες οι απαντήσεις που θα δώσετε θα θεωρηθούν εμπιστευτικές και δεν θα χρησιμοποιηθούν για κανέναν άλλο σκοπό εκτός από αυτόν της έρευνας. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου απαιτεί 10 περίπου λεπτά.

Υπεύθυνος της έρευνας: Χρυσόστομος Αγγελάκης

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. Παρακαλώ απαντήστε στο κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις ακόλουθες προτάσεις:

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
	1	2	3	4	5
Η ποιότητα ζωής των ντόπιων έχει βελτιωθεί λόγω του τουρισμού.					
Ο τουρισμός δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας στην πόλη της Ιεράπετρας.					
Ο τουρισμός έχει προκαλέσει αύξηση του εισοδήματος των ντόπιων.					
Οι νέοι της Ιεράπετρας προτιμούν να ασχοληθούν με τον τουρισμό ως μισθωτοί υπάλληλοι.					
Ο τουρισμός προκαλεί την αύξηση των τιμών των αγαθών.					
Η προσέλκυση περισσότερων επενδύσεων λόγω του τουρισμού ενισχύει συνολικά την τοπική οικονομία.					
Ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των τιμών των ακινήτων.					

Ο τουρισμός προκαλεί ωφέλειες και νέες θέσεις εργασίας και σε άλλους τομείς της οικονομίας της Ιεράπετρας (π.χ. γεωργία, κτηνοτροφία, κατασκευές, κλπ).					
Οι νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται λόγω του τουρισμού καλύπτονται κυρίως από αλλοδαπούς.					
Ο τουρισμός έχει προκαλέσει αύξηση της παραοικονομίας.					
Ο τουρισμός έχει προσφέρει απασχόληση σε ανειδίκευτα και ανεκπαιδευτα άτομα.					
Παρατηρείται διαρροή χρημάτων έξω από την αγορά της Ιεράπετρας για την αγορά εισαγόμενων προϊόντων από τις τουριστικές επιχειρήσεις.					
Ο τουρισμός αυξάνει τις ευκαιρίες απασχόλησης των κατοίκων μόνο εποχικά.					

B. ΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

2. Παρακαλώ απαντήστε στο κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις ακόλουθες προτάσεις:

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
	1	2	3	4	5
Η επαφή και η επικοινωνία με τους τουρίστες έχει θετική επίδραση στους ντόπιους.					
Ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της εγκληματικότητας.					
Ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών.					
Ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της κατανάλωσης αλκοολούχων ποτών.					
Ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της πορνείας.					
Ο τουρισμός προκαλεί αύξηση της επαιτείας (ζητιανιάς).					
Οι ντόπιοι και ιδιαίτερα οι νέοι υιοθετούν τη συμπεριφορά και τα καταναλωτικά πρότυπα των τουριστών (μιμητισμός).					

Ο τουρισμός οδηγεί στην εμπορευματοποίηση των ηθών και των εθίμων της Ιεράπετρας.					
Ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε επαγγελματική κινητικότητα (μετακίνηση εργαζομένων από άλλα επαγγέλματα στον τουρισμό).					
Οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται εξαιτίας του τουρισμού κρατούν το νέο ντόπιο πληθυσμό στην Ιεράπετρα.					
Ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε μετακίνηση του πληθυσμού από τις αγροτικές περιοχές στην πόλη της Ιεράπετρας (αστυφιλία).					
Ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε εγκατάλειψη παραδοσιακών επαγγελμάτων.					
Ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε απώλεια γλωσσικών στοιχείων και θρησκευτικών ιδεωδών.					
Ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε αύξηση των διαζυγίων στην Ιεράπετρα.					
Ο τουρισμός προκαλεί εμπορευματοποίηση των ανθρώπινων σχέσεων.					
Ο συνωστισμός των τουριστών στις παραλίες και στα μέσα μαζικής μεταφοράς της Ιεράπετρας προκαλεί αγανάκτηση.					
Στην πόλη της Ιεράπετρας γίνονται σχέσεις και γάμοι μεταξύ ντόπιων και τουριστών / τουριστριών.					
Ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε αναβίωση ξεχασμένων εθίμων και στην αναζωογόνηση της χειροτεχνίας και άλλων μορφών τέχνης.					
Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που απευθύνονται στους τουρίστες χαρακτηρίζονται από έλλειψη αυθεντικότητας (σκηνοθετημένες).					
Ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε αύξηση των εισοδημάτων των γυναικών και συνεπώς στη μεγαλύτερη ανεξαρτητοποίησή τους.					
Ο τουρισμός κάνει τους ανθρώπους να λειτουργούν ανταγωνιστικά αντί να αλληλοβοηθούνται σε ένα συλλογικό πλαίσιο.					

Γ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

3. Παρακαλώ απαντήστε στο κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις ακόλουθες προτάσεις:

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
	1	2	3	4	5
Τα έργα υποδομής που έχουν γίνει για την εξυπηρέτηση των τουριστών είναι παράλληλα και προς όφελος των ντόπιων.					
Εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται η ατμοσφαιρική ρύπανση.					
Εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται το κυκλοφοριακό πρόβλημα.					
Εξαιτίας του τουρισμού, αυξάνεται η θαλάσσια ρύπανση.					
Τους καλοκαιρινούς μήνες προκαλείται έλλειψη σε νερό λόγω της αυξημένης κατανάλωσης από τις τουριστικές επιχειρήσεις και τους τουρίστες.					
Η κατασκευή έργων τουριστικής υποδομής (π.χ. γηπέδων γκολφ) έχει οδηγήσει σε καταστροφή ή υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος.					
Ο τουρισμός βοηθά στη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς της Ιεράπετρας.					
Ο τουρισμός συμβάλλει στη προστασία, διατήρηση και αναπαλαίωση ιστορικών κτιρίων και μνημείων της πόλης της Ιεράπετρας.					
Η κατασκευή τουριστικής υποδομής έχει οδηγήσει σε αισθητική ακαλαισθησία και υποβάθμιση του τοπίου.					
Ο τουρισμός έχει ενισχύσει την αυθαίρετη δόμηση.					
Ο τουρισμός προκαλεί αύξηση των απορριμμάτων και προβλήματα στη διαχείρισή τους.					

Δ. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΡΝΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

4.1 Ποιος ευθύνεται κατά τη γνώμη σας για τα προβλήματα που υπάρχουν στην πόλη της Ιεράπετρας εξαιτίας του τουρισμού;

Το κράτος	Τα ξένα τουριστικά γραφεία (Tour Operators)
Ο Δήμος Ιεράπετρας	Οι ντόπιοι λόγω έλλειψης υπευθυνότητας
Η Περιφέρεια Κρήτης	Η εμπλοκή μη επαγγελματιών στον τουρισμό
Οι τουρίστες	Όλοι

4.2 Για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων του τουρισμού, σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τις ακόλουθες δηλώσεις:

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
	1	2	3	4	5
Η τουριστική ανάπτυξη της Ιεράπετρας θα πρέπει να ακολουθεί τις αρχές της αειφορίας.					
Πρέπει να αναπτυχθούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού οι οποίες δεν προκαλούν τις αρνητικές συνέπειες του μαζικού τουρισμού.					
Τα εισοδήματα που προέρχονται από τους τουρίστες πρέπει να συμβάλλουν στη προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της περιοχής.					
Η περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη της Ιεράπετρας θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα στρατηγικού σχεδιασμού και δημόσιας διαβούλευσης.					
Πρέπει να επιτευχθεί τουρισμός δωδεκάμηνης διάρκειας.					
Οι υποδομές της πόλης της Ιεράπετρας χρειάζονται βελτίωση.					

E. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

5.1 Φύλο

Ανδρας Γυναίκα

2. Ηλικία

18-24 25-34 35-44 45-54 55+

3. Επίπεδο εκπαίδευσης

Πρωτοβάθμια Δευτεροβάθμια Τριτοβάθμια Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό

4. Οικογενειακή κατάσταση

Άγαμος/η Παντρεμένος/η Χήρος/α Διαζευγμένος/η

5. Ετήσιο εισόδημα (€)

0-12.000 12.001-30.000 Άνω των 30.000 Δ.Α.

6. Εργάζεστε στον τουριστικό κλάδο (ξενοδοχεία, τουριστικά γραφεία, γραφεία ενοικίασης αυτοκινήτων, κλπ);

Ναι Όχι

... Σας ευχαριστώ για το χρόνο σας!!!